İŞKUR

2019

GÜMÜŞHANE

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2019 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

GÜMÜŞHANE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

GÜMÜŞHANE İLİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Yazar

Musa ŞİBİL

SUNUŞ

Gelişmişlik düzeyi ne olursa olsun ülkelerin en önemli sorunlarının başında işsizlik gelmektedir. Toplumdaki aile yapısı, eğitim düzeyleri, yoksulluk ve suç oranları başta olmak üzere, işsizlik, gerek nedenleri gerekse sonuçları bakımından birçok konu ile yakından ilgilidir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın artırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkinliği bir zorunluluk halini almıştır.

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü, 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarının etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda, kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla Çalışma ve İş Kurumu kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

Başkanlığını yürüttüğüm ‘İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu’nun en önemli görevi, il düzeyinde istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirleri belirlemek ve gereği için söz konusu tedbirleri ilgili kurum ve kuruluşlara bildirmektir. Bu görevin yerine getirilebilmesi için halen istihdam edilen ve gelecekte ihtiyaç duyulacak işgücünün tespit edilmesi büyük önem arz etmektedir.

Bu amaç doğrultusunda hazırlanan Gümüşhane İli 2019 yılı İşgücü Piyasası Analiz Raporunun tüm taraflarla paylaşılarak, aranan mesleklerde eğitim/programların düzenlenmesi ve işsizliğin azaltılması hedeflenmiştir.

Bu çalışmada emeği geçen Gümüşhane Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüz personeli ile katkı veren işveren/işveren vekillerine teşekkür eder, ilimiz İşgücü Piyasası Analiz Raporunun tüm taraflara hayırlı ve yararlı olmasını dilerim.

Kamuran TAŞBİLEK
Gümüşhane Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece Çalışma ve İş Kurumu için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 181 işyeri için kurum personelimiz, işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmış ve veriler üretilmiştir. Türkiye geneli ve İl düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2019 yılı "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Hikmet KAYA
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ iii
TABLOLAR LİSTESİ iii
ŞEKİLLER LİSTESİ iv
KISALTMALAR v
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Açık İşler 4
İşe Yerleştirmeler 5
Kayıtlı İşsiz 7
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 12
İKİNCİ BÖLÜM 14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 14
İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM 16
İşyeri Verileri 16
Mevcut İstihdam 27
AÇIK İŞLER 31
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 40
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 46
SONUÇ 51
EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 55

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018) 6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 10
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 11
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 12
Tablo 8: İşletmelerin Sektörel Dağılımı 16
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri 21
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize göre dağılımı 25
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar 26
Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 27
Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 28
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 29
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmei Oranı 31
Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 36
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 36
Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 37
Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 38
Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 39
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 41
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 43
Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 45
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 46
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 47
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 47
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 48

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)..... 5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018) 7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018) 13
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı 17
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı 18
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu..... 19
Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 19
Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı..... 20
Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu 22
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%) 23
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 23
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı 24
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 26
Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlusu İstihdamı..... 29
Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 30
Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 32
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu 34
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 35
Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 41
Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 44
Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı..... 49
Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi 49

KISALTMALAR

İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması ile açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu rapor, Gümüşhane İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 181 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 10 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde 18 sektörde tam sayım yapılmıştır. Gümüşhane ilinde 10+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 4 bin 849 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 4 bin 26 çalışan erkeklerden, 823 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Gümüşhane ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek gruplarıdır.

Gümüşhane ilinde açık iş oranı yüzde 2,5 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,7 olup, Gümüşhane ili açık iş oranı bakımından 0,8 puanlık farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 10,8 ile Bilgi ve İletişim sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 52 kişilik açık iş mevcuttur. Gümüşhane ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar Nitelik gerektirmeyen Meslekler ile Hizmet ve Satış Elemanlarıdır. İl genelinde açık işlerin yüzde 47,5'i için herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir.

Gümüşhane ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla Bilgi ve İletişim sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Gümüşhane ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Çağrı Merkezi

Müşteri Temsilcisi mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Pestil İmalat Elemanı mesleği takip etmektedir. Eleman teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu Meslekte İşe Yeterince Başvuru Yapılmaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 18,6'sı istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Gümüşhane ilinde işverenlerin yüzde 9'u istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 3,7 iken bu oran Gümüşhane ilinde ise yüzde 3,4'tür.

Gümüşhane ilinde işverenler, istihdama en fazla katkı sağlayan teşvikin İlave İstihdam Teşviki olduğunu belirtmiştir. Ayrıca İşverenlerin yüzde 47,5'i, İŞKUR'un yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği konusunda desteklemesini istemektedir.

İşverenlerin yüzde 13,6'sı teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 31,1'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. Sektörel açıdan bakıldığında ise; Gümüşhane ilinde Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe işverenlerin yarıdan fazlası teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla Gümüşhane İli İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Bu çalışma Gümüşhane işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Gümüşhane İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2019 yılı için Gümüşhane ilinde 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Gümüşhane ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)

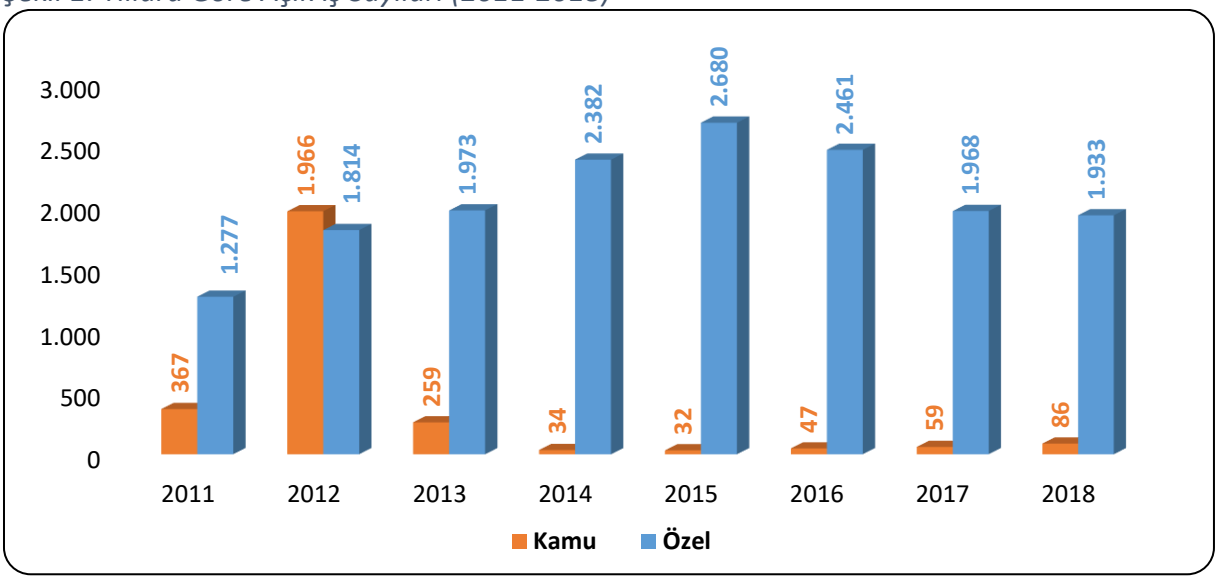

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında 1.644 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2018 yılına gelindiğinde 2 bin 19 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise 2011 yılından itibaren 2015 yılına kadar özel sektör iş gücü talebi artış eğilimi göstermiştir. 2015 yılı itibariyle özel sektörden alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 12,3 oranında artış göstermiştir 2016 yılından itibaren ise azalış eğilimine girmiştir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	353
Beden İşçisi (İnşaat)	295
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	147
Garson (Servis Elemanı)	125
Müşteri Temsilcisi	77
Satış Danışmanı / Uzmanı	66
Aşçı Yardımcısı	61
Pestil İmalat Elemanı	54
Kasiyer	50
Şoför-Yük Taşıma	47

Kaynak: İŞKUR

Gümüşhane ilinde 2018 yılında bin 275 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada üç yüz 53 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 17,5'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (İnşaat) ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2018 yılında Türkiye geneli yıllık bazda 2 milyon 394 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)

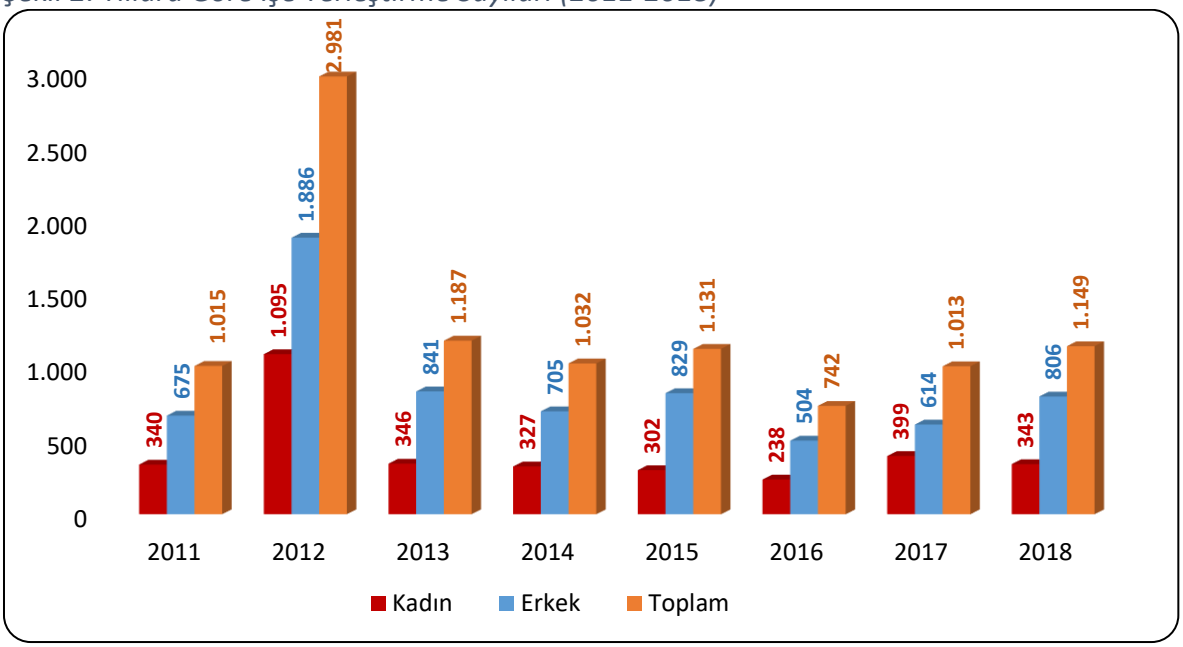

Kaynak: İŞKUR

2011 yılındaki işe yerleştirme sayısı 1015 olan Gümüşhane ilinde işe yerleştirilenlerin 6 yüz 75'i erkek, geri kalan 3 yüz 40 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2018 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 29,9'u kadınlardan oluşmuştur. İşe yerleştirilen kadın sayısı yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2018 yılında 3 yüz 43 kişi olmuştur.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır. Bu fonksiyonlardan yola çıkarak üretilen aktif politikalar neticesinde 2016 yılına göre açık işlerin karşılanma oranı il genelinde %27 artmıştır. Kadınların iş hayatına dahil edilmesi noktasında ise İŞKUR' un son yıllarda yapmış olduğu çalışmalar ve üretmiş olduğu politikalar neticesinde 2016 yılına göre Gümüşhane ilindeki kadın istihdamı %46,6 artmıştır. Kadınların iş gücüne katılma oranı bölgesel olarak (TR90 Tarbzon,Ordu,Giresun,Rize,Artvin,Gümüşhane) Türkiye ortalamasının üzerinde yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	164	31	195
Beden İşçisi (İnşaat)	181	0	181
Garson (Servis Elemanı)	58	23	81
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	38	43	81
Satış Danışmanı / Uzmanı	29	28	57
Müşteri Temsilcisi	27	15	42
Şoför-Yük Taşıma	39	0	39
Kasiyer	18	19	37
Reyon Görevlisi	11	15	26
Aşçı	5	21	26

Kaynak: İŞKUR

Gümüşhane ilinde 195 kişilik işe yerleştirmeyle Beden İşçisi (Genel) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 17'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (İnşaat) ve Garson Servis Elemanı meslekleri takip etmektedir. İlk 10 meslek içerisinde erkekler en çok Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (İnşaat) mesleklerinde işe yerleştirilirken, kadınlar ise en çok Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Son yıllarda gençlerin iş hayatına dahil edilmesi noktasında İŞKUR'un yürütmüş olduğu çalışmalar neticesinde (Teşvikler ve Aktif İşgücü Programları) 2016 yılına nazaran Gümüşhane ilinde genç işe yerleştirme oranında %155 oranında bir artış olmuştur.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)

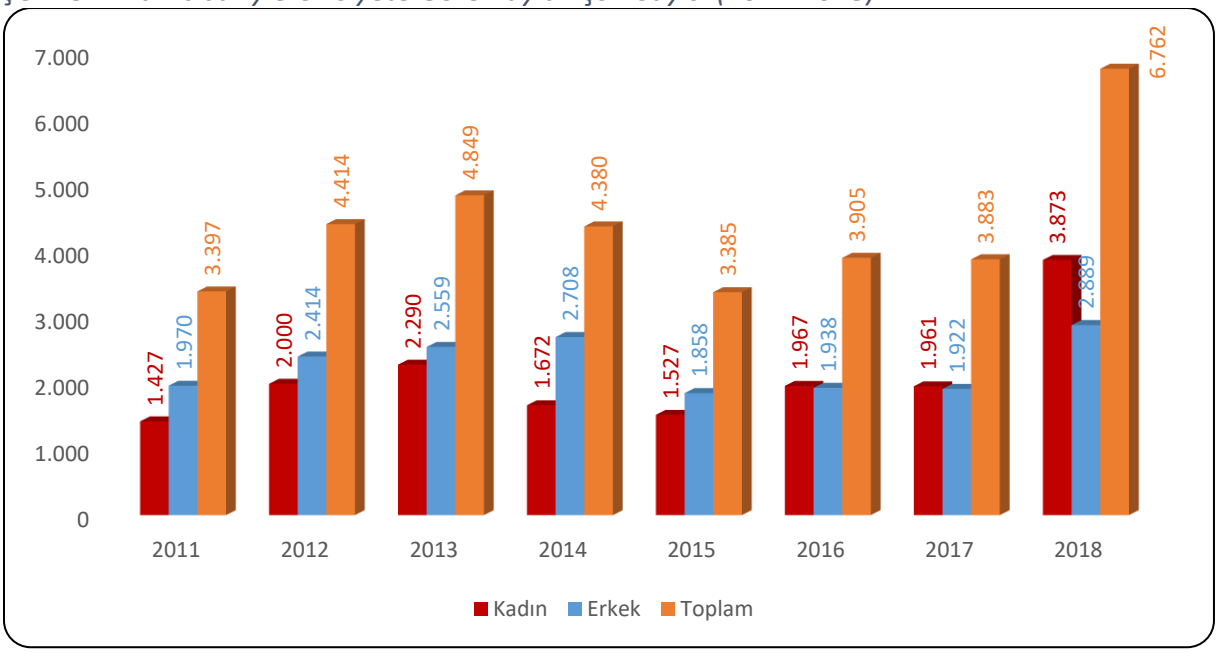

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında Gümüşhane ilinde İŞKUR'a kayıtlı 3 bin 397 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 1970'i erkek, 1427'si ise kadınlardan oluşmaktadır. 2018 yılında ise toplam 6 bin 762 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme,

sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta, İŞKUR'a kayıtlı kadınların sayısındaki önemli artıştır. 2011 yılında Gümüşhane'de 1427 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı yıllar itibariyle artarak devam etmekte ve 2018 yılında önemli ölçüde artarak 3 bin 873'e yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Gümüşhane ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 mesleğin başında Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Gümüşhane ilinde Kuruma kayıtlı 1887 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Gümüşhane ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %27,9'unu oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Temizlik) ve Büro Memuru (Genel) meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde en çok Beden İşçisi(Genel), Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Temizlik), Büro Memuru (Genel), Büro İşçisi gibi mesleklerin yanı sıra Yöresel Kilim Dokuyucusu ve Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan) gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	24	277	126	403
2012	33	486	190	676
2013	5	73	1	74
2014	17	30	153	183
2015	22	183	214	397
2016	14	94	135	229
2017	24	217	250	467
2018	29	324	166	490

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları 2013 yılına kadar azalma eğilimi gösterirken sonrasında ise artış göstermiştir. 2018 yılında ise düzenlenen 29 mesleki eğitim kursuna 4 yüz 90 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 166'sı erkek, 324'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2018 yılında kursiyerlerin yüzde 66,1'inin kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Yöresel Kilim Dokuyucusu	Aşçı Yardımcısı	Yöresel Kilim Dokuyucusu
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Bilgisayar İşletmeni (Operatörü)	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)
Aşçı Yardımcısı	Arıcı	Zirai Sulamacı
Zirai Sulamacı	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı
Bilgisayar İşletmeni (Operatörü)	Erkek Berberi/Erkek Kuaförü	Aşçı Yardımcısı
Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	Baklagil Yem Bitkileri Yetiştiricisi	Hereke / İpek Halı Dokumacısı
Arıcı	Bilgisayar Program Teknisyeni	Depo Görevlisi (Gıda)
Depo Görevlisi (Gıda)	Zirai Sulamacı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Hereke / İpek Halı Dokumacısı	Depo Görevlisi (Gıda)	Takı İmalatçısı
Bilgisayar Program Teknisyeni		Çanta Dikim Elemanı

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar Yöresel Kilim Dokuyucu, Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan) ve Aşçı Yardımcısı mesleklerinde düzenlenmiştir. En fazla sayıda kadın katılımcının olduğu kurslar ise Yöresel Kilim Dokuyucu, Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan) ve Zirai Sulamacı mesleklerinde düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Aşçı Yardımcısı, Bilgisayar İşletmeni (Operatörü), Arıcı ve Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Büyükbaş Hayvan) mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	14	6	19	25
2012	55	27	39	66
2013	136	84	101	185
2014	185	107	123	230
2015	328	223	200	423
2016	231	178	237	415
2017	324	288	356	644
2018	256	232	315	547

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2011 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı genel olarak artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. Yıllar itibariyle İşbaşı Eğitim Programlarından faydalanan kişi sayısı artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri ve tecrübe kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2018 yılında 256 program düzenlenmiş olup toplam 547 kişi programlara katılmıştır. Katılımcıların yüzde 42,4'ü kadınlardan, yüzde 57,6'sı ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)	Aşçı
Aşçı	Marmelat İmal İşçisi	Pestil İmalat Elemanı
Satış Elemanı (Perakende)	Alçı Sıva Uygulayıcısı	Büro Memuru (Genel)
Büro Memuru (Genel)	Satış Elemanı (Perakende)	Satış Elemanı (Perakende)
Pestil İmalat Elemanı	Kasiyer	Garson (Servis Elemanı)
Marmelat İmal İşçisi	Büro Memuru (Genel)	Kasiyer
Kasiyer	Aşçı Yardımcısı	Aşçı Yardımcısı
Aşçı Yardımcısı	Pestil İmalat Elemanı	Erkek Üst Giysileri Dikim Elemanı
Alçı Sıva Uygulayıcısı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında Gümüşhane ilinde yararlanıcı sayısı en fazla olan işbaşı eğitim programları Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Garson (Servis Elemanı) ve Aşçı mesleklerinde düzenlenmiştir. Bu meslekler, hem kadın hem de erkek katılımcılar için ilk iki sıradaki oratak mesleklerde yer almaktadır.

Gerek iç piyasada gerekse dış piyasada son yıllarda önemi giderek artan İmalat ve Bilişim sektörleri başta olmak üzere birçok sektöre kayıtlı işletmelerin işgücü taleplerinin karşılanmasına yönelik Gümüşhane ilinde en fazla aranan niteliklere uygun mesleklerde açılan İşbaşı Eğitim Programlarından 547 kişi faydalandırılmıştır.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	6	67	133	200
2012	3	32	41	73
2013	4	35	72	107
2014	6	41	107	148
2015	4	30	70	100
2016	5	45	92	137
2017	6	58	66	124
2018	9	56	126	182

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2018 yılında 9 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2018 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı sayısı 2017 yılına göre yüzde 50 daha fazladır. Programa 2018 yılında 56'sı kadın, 126'sı erkek olmak üzere toplam 182 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)

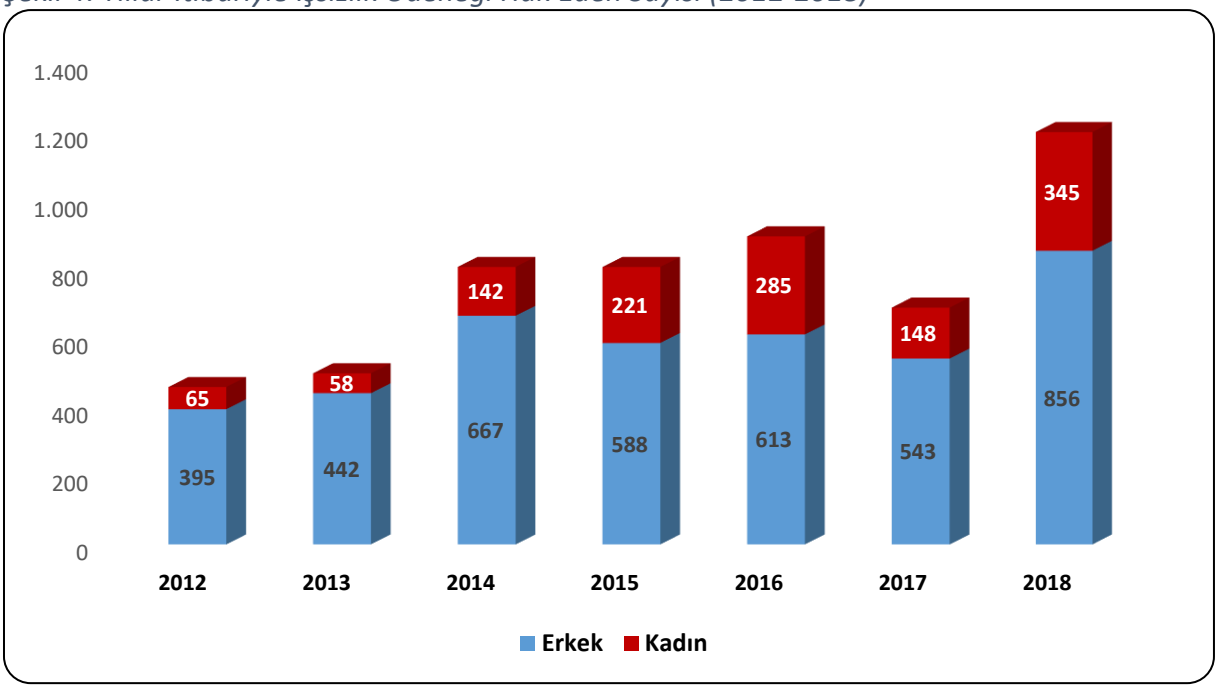

Kaynak: İŞKUR

Gümüşhane ilinde 2018 yılında yüzde 28,7'si kadın olmak üzere 1.201 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2018 yılında 2017 yılına göre yüzde 73 oranında artış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında Türkiye genelinde 83 bin 887 işletme ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 18 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Gümüşhane ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, işletmelerde İK sorumlusu olup olmadığı, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Gümüşhane ilinde 181 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 4 bin 849 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Gümüşhane ilinde 10 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8'de Gümüşhane ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşletmelerin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşletme Sayısı
İnşaat	49
Toptan ve perakende ticaret	37
İmalat	24
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	18
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	14
Ulaştırma ve depolama	12
Madencilik ve taş ocakçılığı	7
Diğer hizmet faaliyetleri	4
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	4
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3
Eğitim	3
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2
Bilgi ve iletişim	2
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1
Genel Toplam	**181**

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde İnşaat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Gümüşhane ilindeki çalışma kapsamına giren işletmelerin yüzde 27,1'i İnşaat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 10 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde İnşaat sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 14,8 seviyesindedir. Bu durumda Gümüşhane ilinde İnşaat sektöründe bulunan

işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İnşaat sektöründen sonra en fazla sayıda işletme Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında Toptan ve Perakende Ticaret sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 22,2 iken Gümüşhane ilinde Toptan ve Perakende Ticaret sektörünün payı yüzde 20,4 düzeyindedir. Gümüşhane ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin yarısına yakın kısmı İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

En az işletme ise Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe bulunmakta olup Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri, Finans ve sigorta faaliyetleri, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ile Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde işletme sayısı bulunmamaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Gümüşhane ili düzeyinde yalnızca 10 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

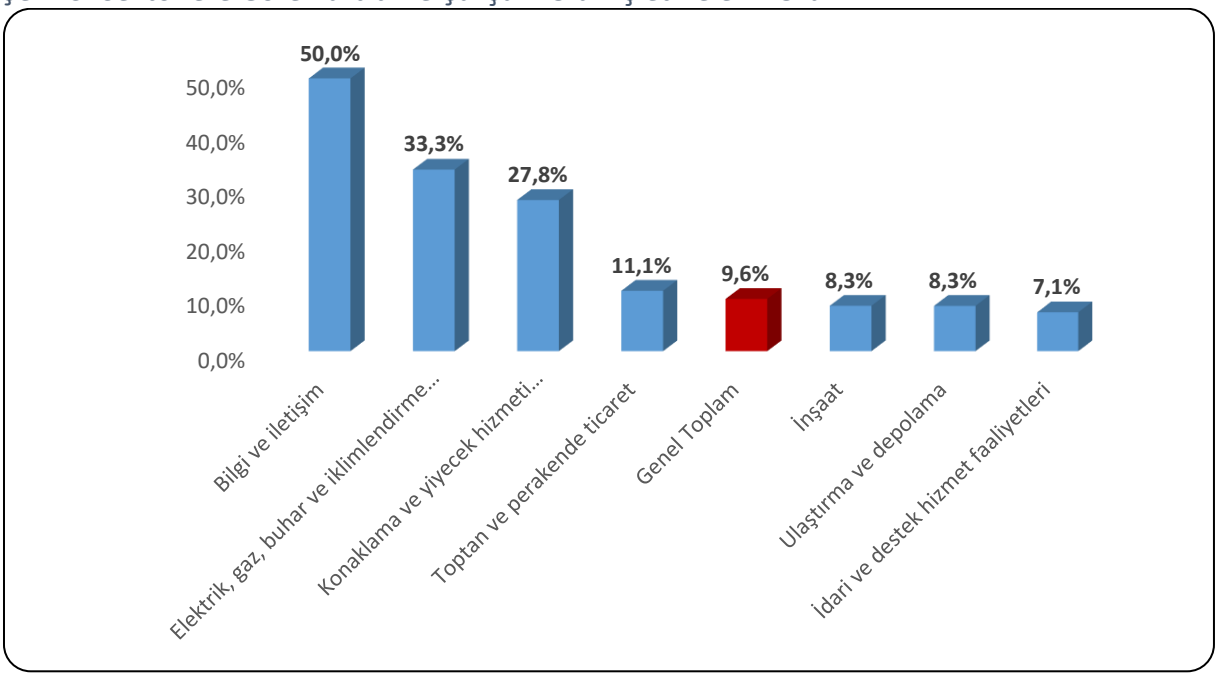

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 9,6 olarak gerçekleşmiştir. Bilgi ve İletişim sektöründe yer alan işletmelerin yüzde 50'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışma açısından ikinci sırada Elektrik,Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin yüzde 33,3' ünde part-time çalışan bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 27,8 ile Konaklama ve

Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri yer almaktadır. Bu sektörlerde bulunan işletmelerde part-time çalışan olmasının sebebi, ilgili sektörün part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve işletmelerin yüzde 36,8'inde part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı

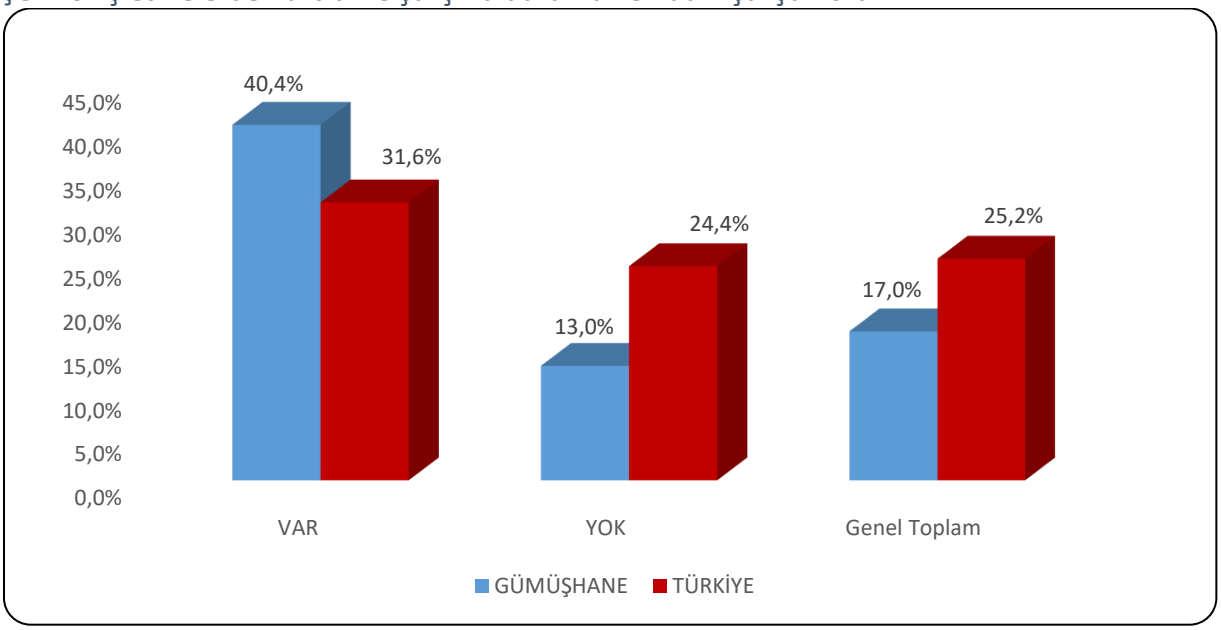

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 10+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 25,2'sini kadınlar oluşturmaktayken Gümüşhane ilinde bu oran yüzde 17 olarak gerçekleşmiştir. Gümüşhane ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 13 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 40,4 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde ise part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,5 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 36,8 seviyesindedir. Hem ülke genelinde hem de Gümüşhane ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

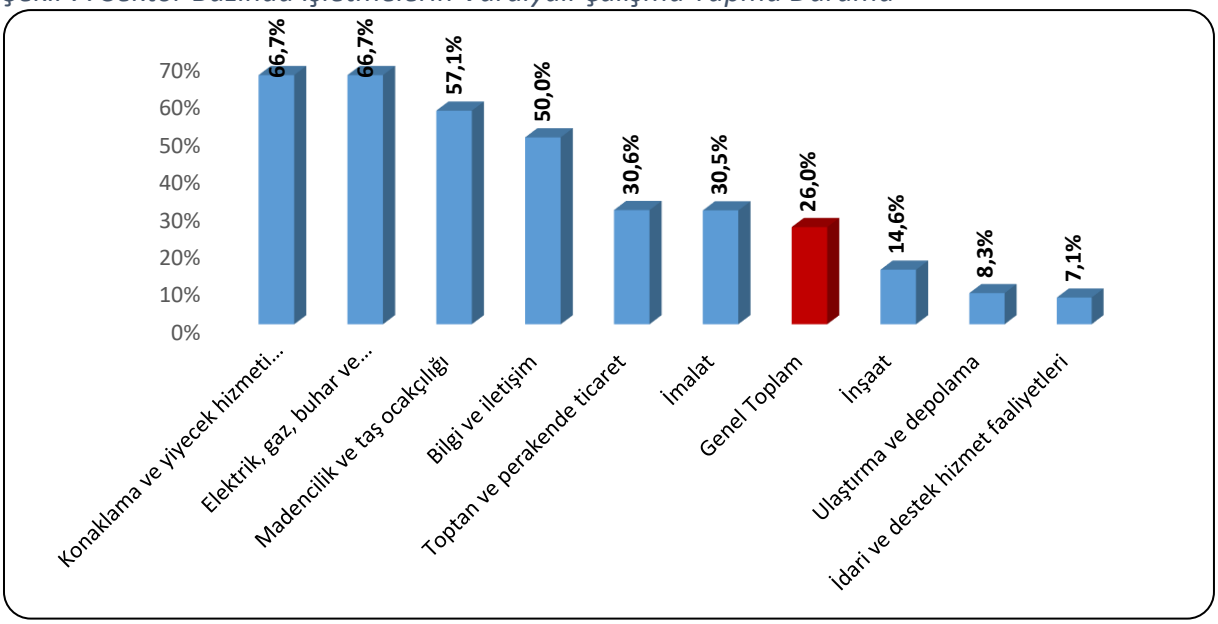

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde işletmelerin yüzde 26' sında vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 10+ istihdamlı işletmeler için Türkiye genelinde yüzde 25,6 seviyesindedir. Gümüşhane ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işletmeler Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörlerinde görülmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 10+ istihdamlı işletmelerin yarıdan fazlasında vardiyalı çalışma söz konusudur. İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü ise yüzde 7,1 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

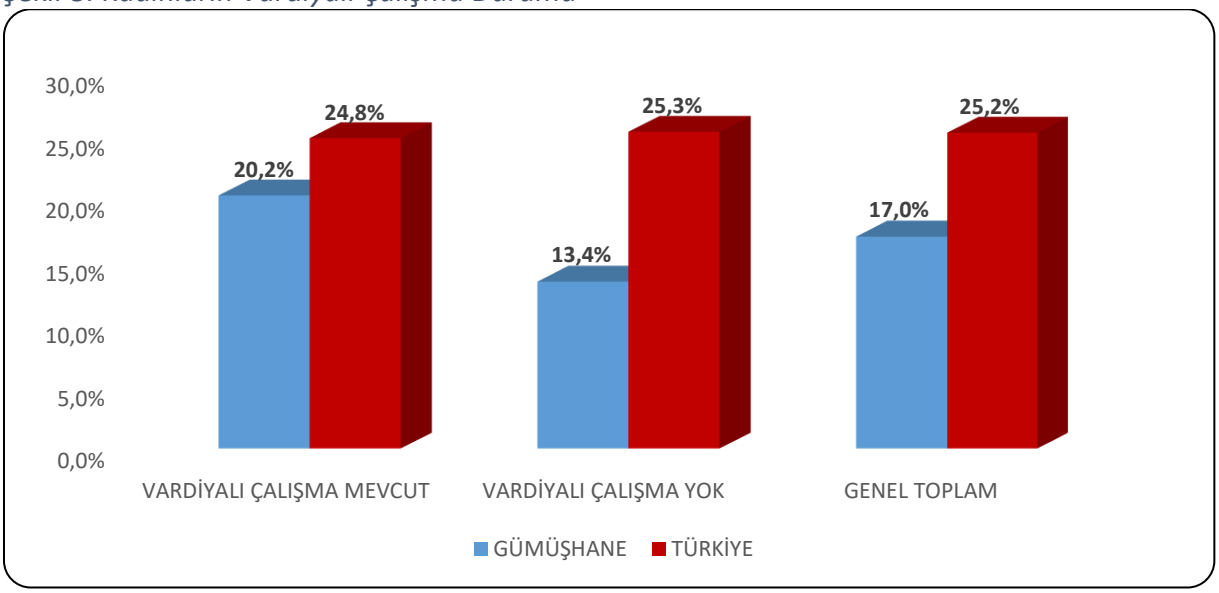

Kaynak: İPA 2019

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklendik bir durumdur.

Şekil 8'de söz konusu eğilimin aksi yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Gümüşhane ilinde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe ki işletmelerde hem part-time çalışama hemde vardiyalı çalışma yapılmasından dolayı vardiyalı çalışma yapılan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelere kıyasla daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların yüzde 20,2'si kadın, yüzde 79,8'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadın oranı yüzde 13,4'e düşmektedir. Bu işletmelerde erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Gümüşhane ilinde 10+ istihdamlı işletmelerde çalışanların sadece yüzde 17'sinin kadınlardan oluşmasıdır. Yani yaklaşık her 10 çalışandan 2'si kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 10 çalışandan 3'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 0,5 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha yüksektir.

Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı

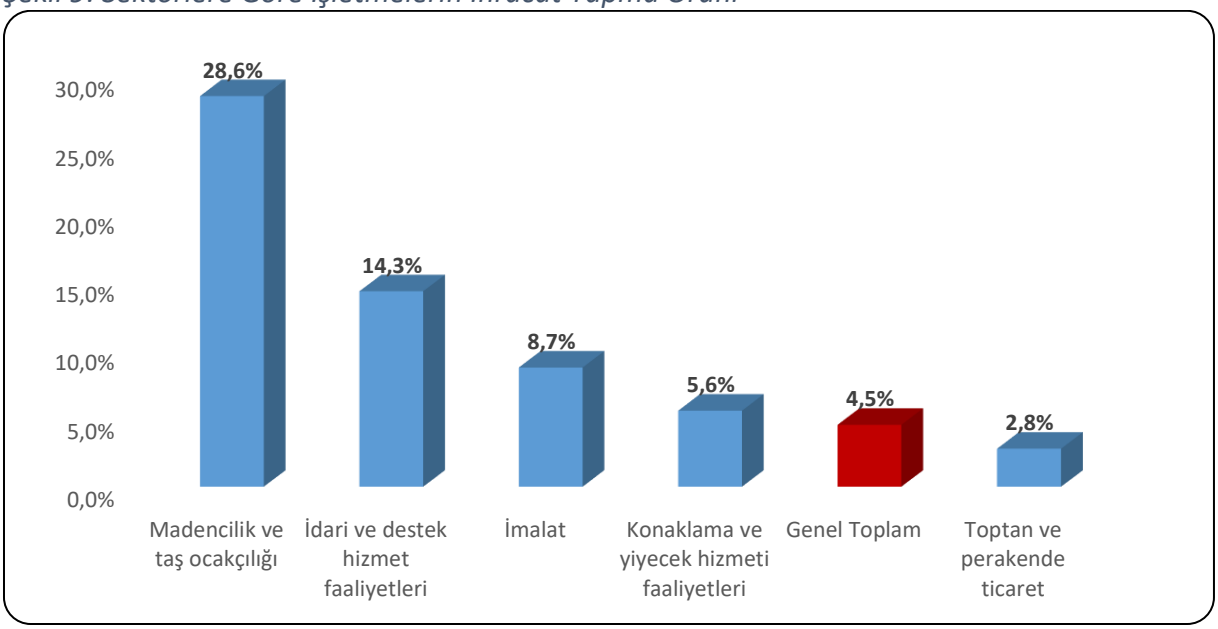

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilindeki işletmelerin yüzde 4,5'inde ihracat yapılmaktadır. Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 28,6'sı ihracat yapmaktadır. Bu sektör sektör dışında İmalat sektörü de ihracat yapan işletme oranı anlamında Gümüşhane ili ortalamasına göre daha yüksek seviyededir.Türkiye genelinde 10+ istihdamlı işletmelerin yüzde 19,9'u ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 47,5 ile İmalat ve yüzde 31,7 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

Gümüşhane ilinde işletmelerin yüzde 6,8'i e-ticaret yapmaktadır. E-ticaret yapmayan işletmelere ise neden e-ticaret yapmadıkları sorusu sorulmuştur. Tablo 9'da sonuçların dağılımı görülmektedir.

Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri

E-Ticaret Yapmama Nedeni	Oran
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması	79,4%
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması	17,6%
Finansman yetersizliği	17,6%
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması	15,8%
E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği	9,1%

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde e-ticaret yapmayan işletmelerin büyük bir çoğunluğu neden olarak Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamamasını göstermiştir. İkinci sırada ise E-ticaretin güvensiz bir mecra olması nedeni gelmektedir. Ülke genelinde ise e-ticaret yapan işletme oranı yüzde 13 iken e-ticaret yapmama nedeninde ilk sırada Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması gelmektedir.

Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu

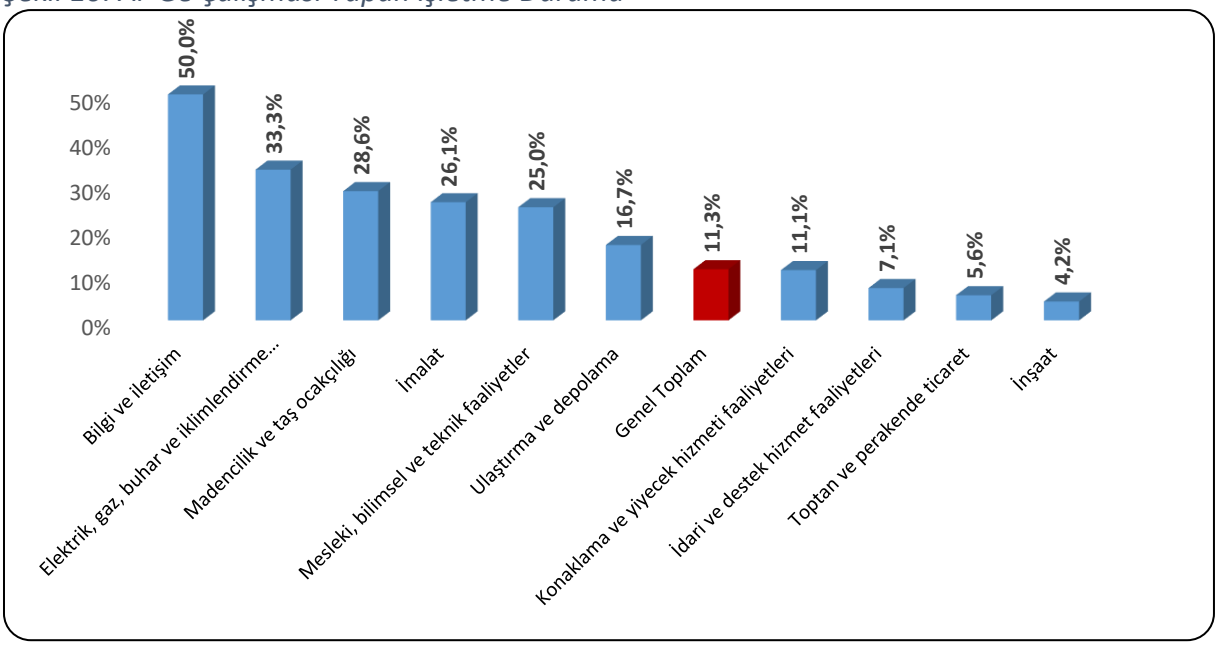

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde 18 sektörden 10 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 11,3 olarak gerçekleşmiştir. Bilgi ve İletişim sektöründeki işletmelerin yüzde 50'si ve Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe bulunan işletmelerin ise yüzde 33,3' ü Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Bu sektörleri ise yüzde 28,6 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü takip etmektedir. Türkiye genelinde 10+ istihdamlı işletmelerin yüzde 13,9'u Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Ülke genelinde yüzde 36,7 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 31,8 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır. Gümüşhane ilinde en fazla işletme İnşaat sektöründe olmasına rağmen Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 11,3 ile il ortalamasının altında yer almaktadır.

Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)

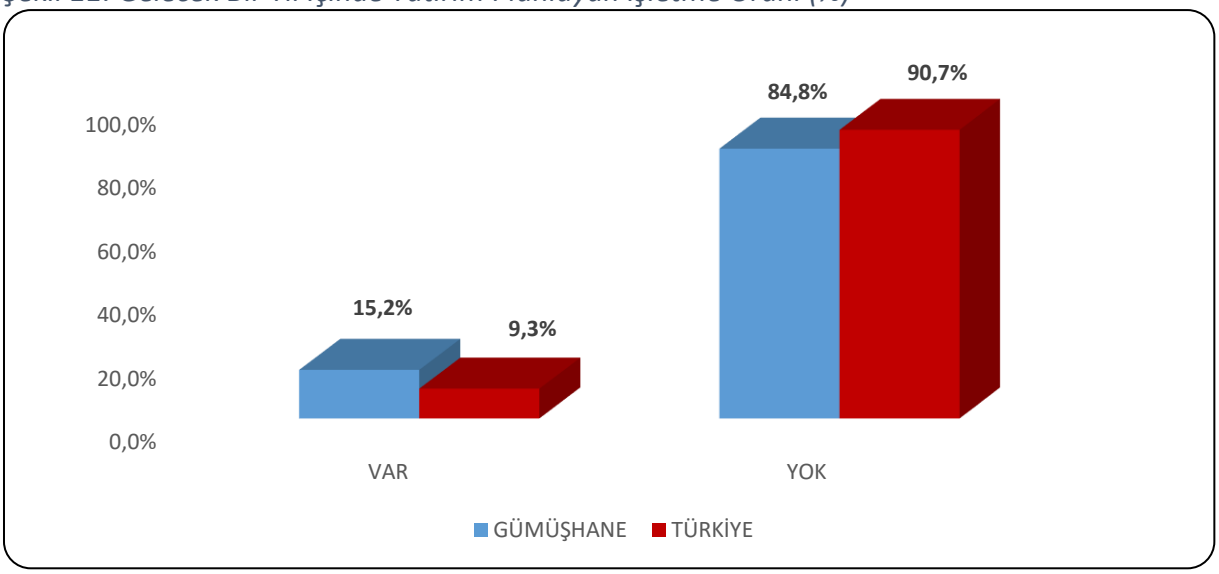

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde 10+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 15,2'si gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 9,3 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

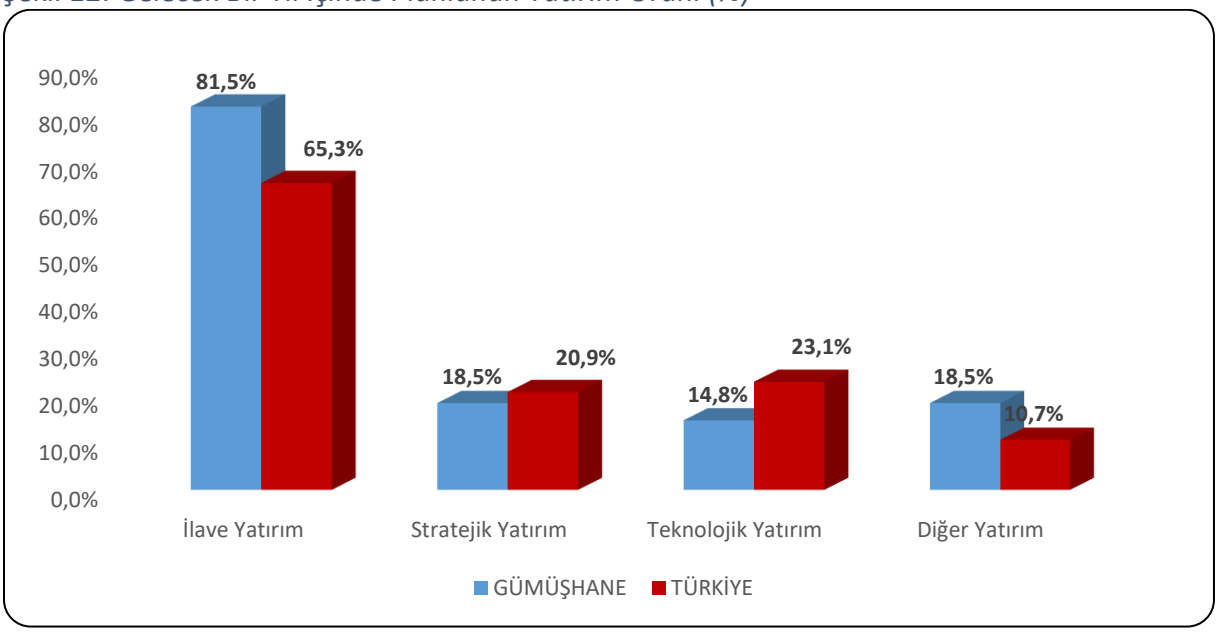

Kaynak: İPA 2019

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Gümüşhane ilinde yatırım yapmayı planlayan 10+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 81,5'i ilave yatırım, yüzde 18,5'i stratejik yatırım ve yüzde 14,8' i teknolojik yatırım ve yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde

65,3'ü ilave yatırım, yüzde 23,1'i teknolojik yatırım, yüzde 20,9'u stratejik yatırım ve yüzde 10,7'si ise diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı

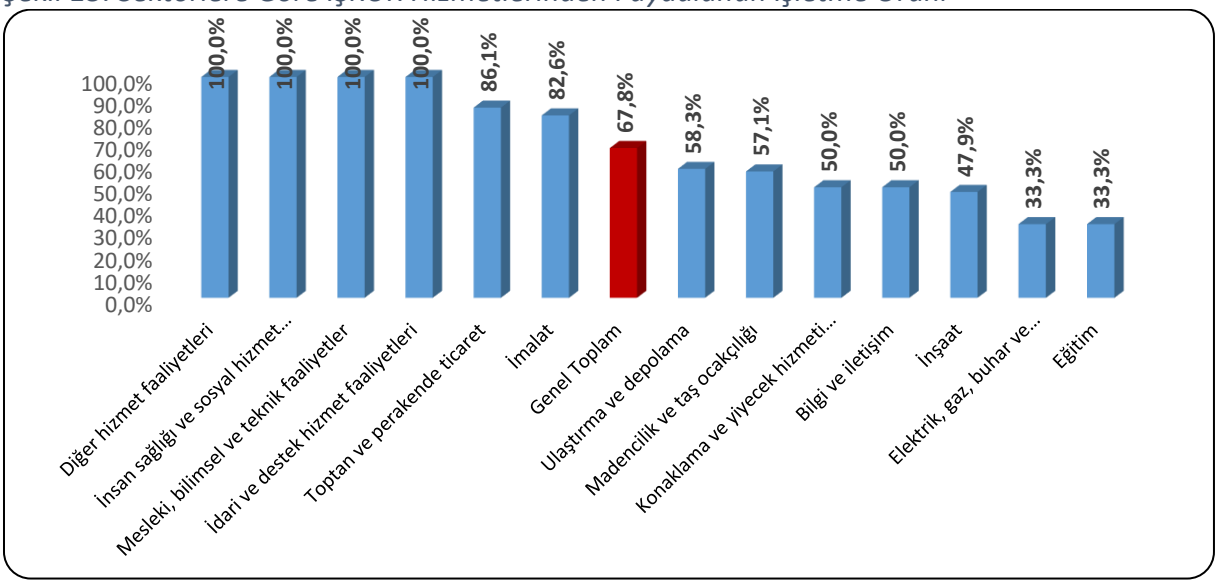

Kaynak: İPA 2019

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 45,2 seviyesindedir. Gümüşhane ilinde bulunan 10+ istihdamlı işletmelerin yüzde 67,8'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu oran Gümüşhane ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Gümüşhane ilinde Diğer Hizmet Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde yer alan işletmelerin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Verinin bu yönde şekillenmesinin nedeni ilde ilgili sektörlere kayıtlı işletme sayısının çok az olmasından kaynaklıdır. İlin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan İnşaat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 67,8'in altında olarak yüzde 47,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize göre dağılımı

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Teşvik
Toptan ve perakende ticaret	0,0%	58,1%	51,6%	64,5%	0,0%	3,2%	6,5%
İnşaat	0,0%	52,1%	56,5%	30,5%	0,0%	0,0%	13,1%
İmalat	5,3%	52,7%	58,0%	63,1%	0,0%	5,3%	5,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	64,3%	35,7%	50,0%	0,0%	0,0%	14,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	33,3%	44,4%	77,8%	0,0%	0,0%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	71,4%	71,4%	28,6%	0,0%	0,0%	14,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	25,0%	100,0%	25,0%	25,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	50,0%	50,0%	75,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	50,0%	50,0%	75,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	50,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**0,8%**	**54,2%**	**53,3%**	**55,0%**	**0,8%**	**1,7%**	**7,5%**

Kaynak: İPA 2019

İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerin yüzde 55'i İŞKUR'dan işbaşı eğitimi talebinde bulunmuştur. İşletmelerin 54,2'si Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden yararlanırken yüzde 53,3'ü ise Eleman Talebi kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır.

Çalışma kapsamında Gümüşhane ilinde en fazla işletme sayısına sahip sektör olan İnşaat sektöründe işverenlerin yüzde 56,5'i İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuş, yüzde 52,1'i Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetimizden yararlanmış ve yüzde 30,5'i ise İşbaşı Eğitim Programından son bir yıl içerisinde yararlanmıştır. Sektör bazında işverenlerin son bir yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden yararlandığı sorusunun cevabı Tablo 10'da bulunmaktadır.

Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar

Desteklenmesi İstenen Alanlar	İşletme Oranı
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği	47,5%
İşbaşı Eğitim Programı	46,9%
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği	42,9%
İşe Uygun Eleman Temini	41,8%
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması	14,7%
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi	2,8%

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde İŞKUR'un işletmeleri en fazla hangi alanda desteklemesi gerektiği sorulduğunda; işverenlerin yüzde 47,5'i yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği cevabını vermiştir. İşbaşı Eğitim Programı ikinci sırada yer alırken, sonrasında ise İş Yerime Özel Sektörel Danışmanlık Vermesi seçeneği işaretlenmiştir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

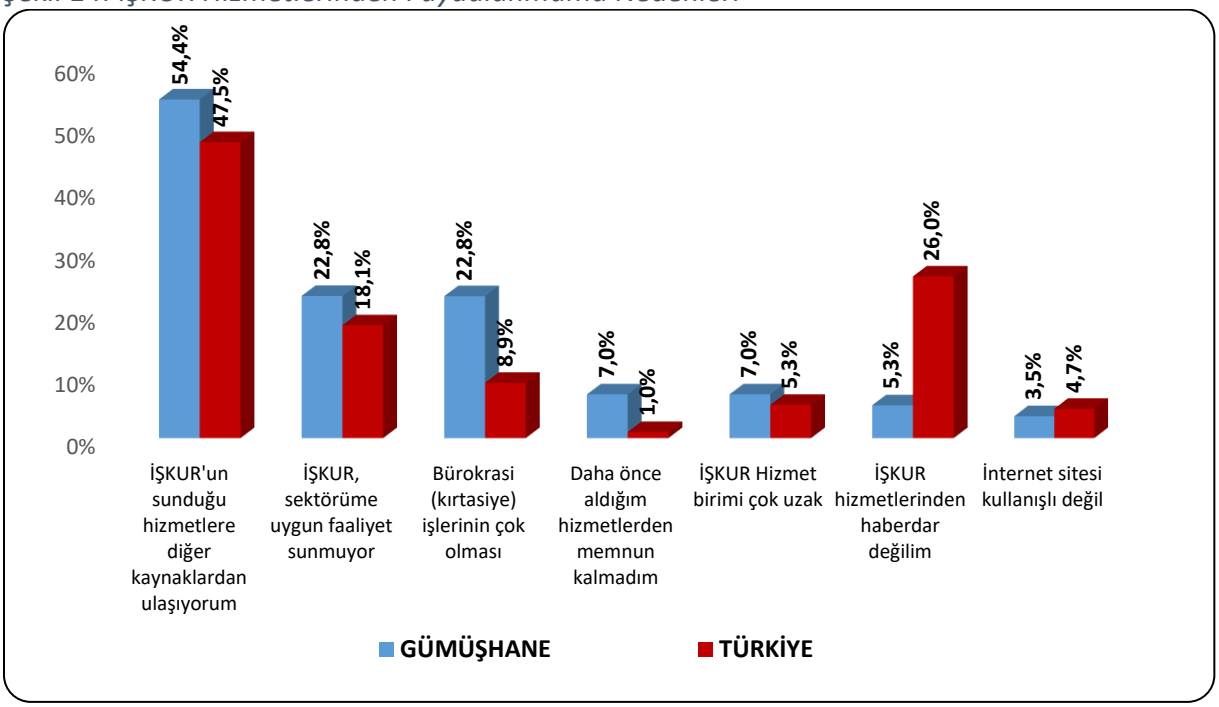

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 54,4 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 22,8 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 22,8 ile Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Gümüşhane ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 50 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde hizmetlerden haberdar olmama nedeniyle İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıyorum diye işverenlerin oranı Gümüşhane iline göre daha yüksek seviyededir. Gümüşhane ilinde ise İŞKUR Hizmet biriminin uzak olmasından ötürü İŞKUR

hizmetlerinden faydalanamıyorum diyen işverenlerin oranı Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşmiştir.

Mevcut İstihdam

Gümüşhane ilinde araştırma kapsamına dahil olan 10+ istihdamlı işletmelerde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Gümüşhane ilinde 10+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 4 bin 809 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 4 bin 26 erkek çalışan ve 823 kadın çalışan mevcuttur.

Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Madencilik ve taş ocakçılığı	36	1.019	1.054
İnşaat	41	871	911
İmalat	123	649	772
Toptan ve perakende ticaret	154	338	492
Bilgi ve iletişim	193	232	424
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	37	322	359
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	163	192	355
Ulaştırma ve depolama	8	198	206
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	13	67	80
Eğitim	27	24	50
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8	39	47
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	37	37
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	16	19	36
Diğer hizmet faaliyetleri	4	22	26
Genel Toplam	**823**	**4.026**	**4.849**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre dağılımda ise; Gümüşhane ilinde çalışanların önemli bir kısmı Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile İnşaat sektörlerinde kayıtlı işletmelerde istihdam edilmektedir. Toplam çalışanların yüzde 40,5'i bu iki sektörde yer almaktadır.

Kadın istihdamının en fazla olduğu ilk iki sektör Bilgi ve İletişim ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörleridir. İl genelindeki toplam kadın çalışanların yüzde 43,2'si bu iki sektörde bulunmaktadır. Gümüşhane ilinde kadın çalışan oranının en fazla olduğu sektör Eğitim sektörüdür. Bu sektörde kadın çalışan oranı yüzde 53,1 dir.

Türkiye genelinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ve Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	186	1.212	1.398
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	10	911	921
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	237	338	574
Hizmet Ve Satış Elemanları	178	388	566
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	20	431	452
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	74	353	427
Profesyonel Meslek Mensupları	103	308	411
Yöneticiler	14	83	97
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	2	2
Genel Toplam	**823**	**4.026**	**4.849**

Kaynak: İPA 2019

Meslek grubu bazında çalışan sayıları incelendiğinde en fazla çalışanı olan meslek grubu Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir. Toplam çalışanlar içerisinde Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerin oranı yüzde 28,8 seviyesindedir. Gümüşhane ilindeki kadın çalışanların yüzde 22,6'sı; erkek çalışanları ise yüzde 30,1'i bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar yer almakta ve toplam çalışanların yüzde 19'u bu meslek grubunda istihda edilmektedir. Üçüncü sırada ise yüzde 11,8 oran ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubu yer almaktadır.

Gümüşhane ilinde Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar en fazla kadın çalışan sayısına sahip meslek grubudur. Erkek çalışan sayısının en fazla olduğu meslek grubu ise Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir.

Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Beden İşçisi (Genel)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (Genel)
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Pestil İmalat Elemanı	Büro İşçisi
Büro İşçisi	Beden İşçisi (Genel)	Şoför-Yük Taşıma
Şoför-Yük Tasıma	Satış Elemanı (Perakende)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Is Makineleri Operatörü	Büro İşçisi	Is Makineleri Operatörü
Beden İşçisi (İnşaat)	Bulaşıkçı (Stevard)	Beden İşçisi (İnşaat)
Kamyon Şoförü	Temizlik Görevlisi	Kamyon Şoförü
Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)
Temizlik Görevlisi	Kasiyer	Temizlik Görevlisi
Pestil İmalat Elemanı	Aşçı Yardımcısı	Beden İşçisi (Temizlik)

Kaynak: İPA 2019

Tablo 14'te ise Gümüşhane ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışanı olan meslekler görülmektedir. Toplam çalışan sayısının en fazla olduğu meslekler sırasıyla Beden İşçisi (Genel), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Büro İşçisi meslekleridir. Kadın çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek Çağrı merkezi Müşteri Temsilcisi, Pestil İmalat Elemanı ve Beden İşçisi Genel; Erkek çalışan sayısının ne fazla olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Büro İşçisi ve Şoför-Yük Taşıma meslekleridir.

Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlusu İstihdamı

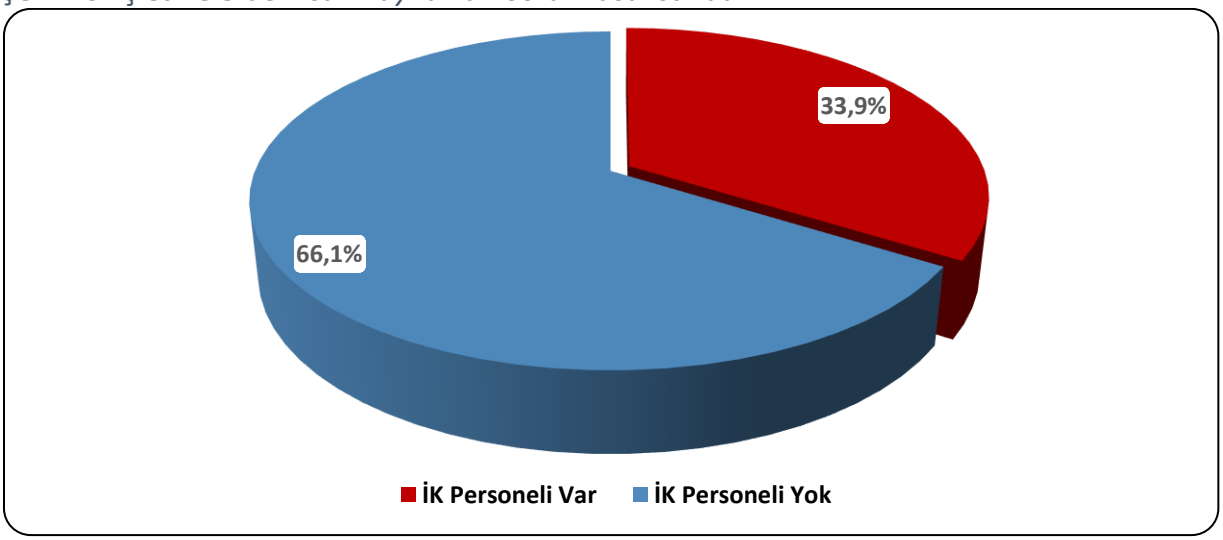

Kaynak: İPA 2019

Şekil 15'de görüldüğü üzere Gümüşhane ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin yalnızca yüzde 33,9'unda İnsan Kaynaklarından sorumlu personel bulunmaktadır. İnşaat sektöründe bu oran yüzde 24,9, Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe yüzde 33,3 ve İmalat sektöründe ise yüzde 30,4 seviyesindedir.

Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

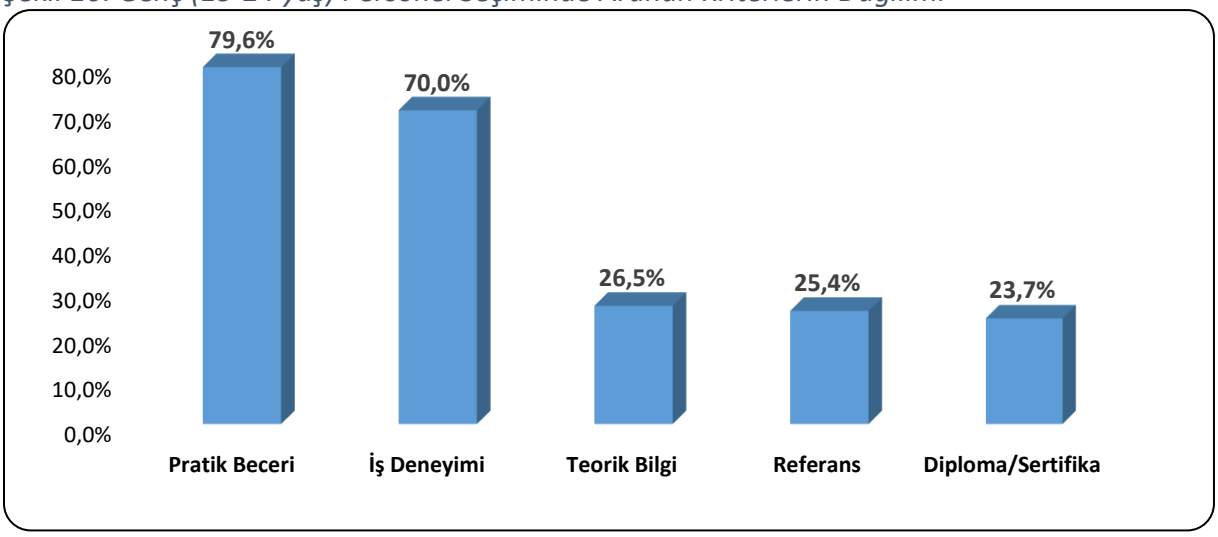

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde 10+ çalışanı olan işletmeler genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 79,6'sı Pratik Beceri, yüzde 70'i İş deneyimi ve yüzde 26,5'i ise Teorik Beceri aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Gümüşhane ilinde olduğu gibi yüzde 72,1 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 64,7 ile İş Deneyimi ve yüzde 30,2 ile Diploma/Sertifika kriterleri izlemektedir. Geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yılki sonuçlarda göstermektedir ki Pratik Beceri kriteri hem Gümüşhane ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterdir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmei Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşletme Oranı
Bilgi ve iletişim	51	10,8%	50,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	24	6,2%	16,7%
İnşaat	23	2,4%	6,3%
İmalat	13	1,7%	13,1%
Toptan ve perakende ticaret	10	2,0%	13,9%
Madencilik ve taş ocakçılığı	3	0,3%	14,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	1,3%	33,3%
Genel Toplam	**125**	**2,5%**	**9,6%**

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 17 işletmede 125 açık iş tespit edilmiştir. Gümüşhane ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör Bilgi ve İletişim sektörüdür. Gümüşhane ilinde çalışma kapsamında yer alan işletme sayısı en fazla olan sektör olan İnşaat sektörü 23 kişilik açık işle 3. Sırada yeralmaktadır. Açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'de de görüleceği üzere Gümüşhane ilinde açık iş oranı yüzde 2,5 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş

oranı yüzde 1,7 olarak tespit edilmiştir. Gümüşhane ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir. Gümüşhane ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 10,8 ile Bilgi ve iletişim sektörü olarak tespit edilmiştir.

Gümüşhane ilinde araştırma kapsamına giren 10+ istihdamlı işletmelerin yüzde 9,6'sında açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 15,6 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

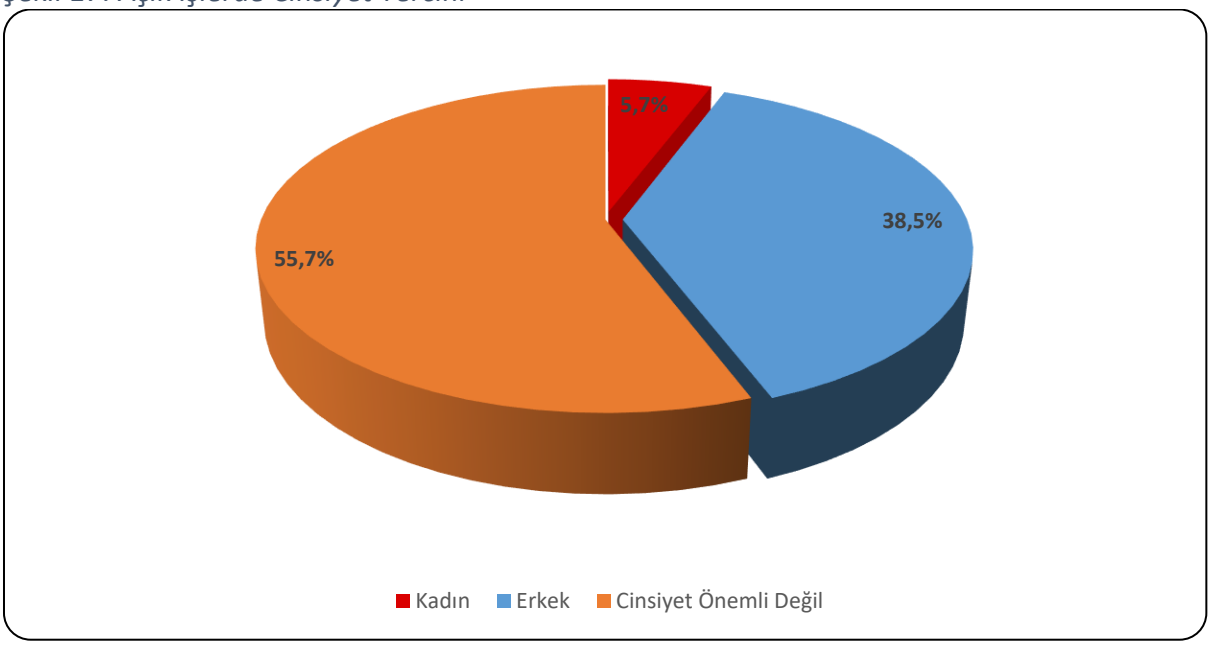

Kaynak: İPA 2019

Şekil 17'de Gümüşhane ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 10+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Gümüşhane ilinde işverenler açık işlerin yüzde 55,7'sinde cinsiyetin önemli olmadığını belirtirken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 55,7 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 10,2 iken, Gümüşhane ilinde yüzde 5,7 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 34,1'i açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Gümüşhane ilinde ise işverenlerin yüzde 38,5'i mevcut açık işlerinde erkek tercih etmektedir.

Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların payı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

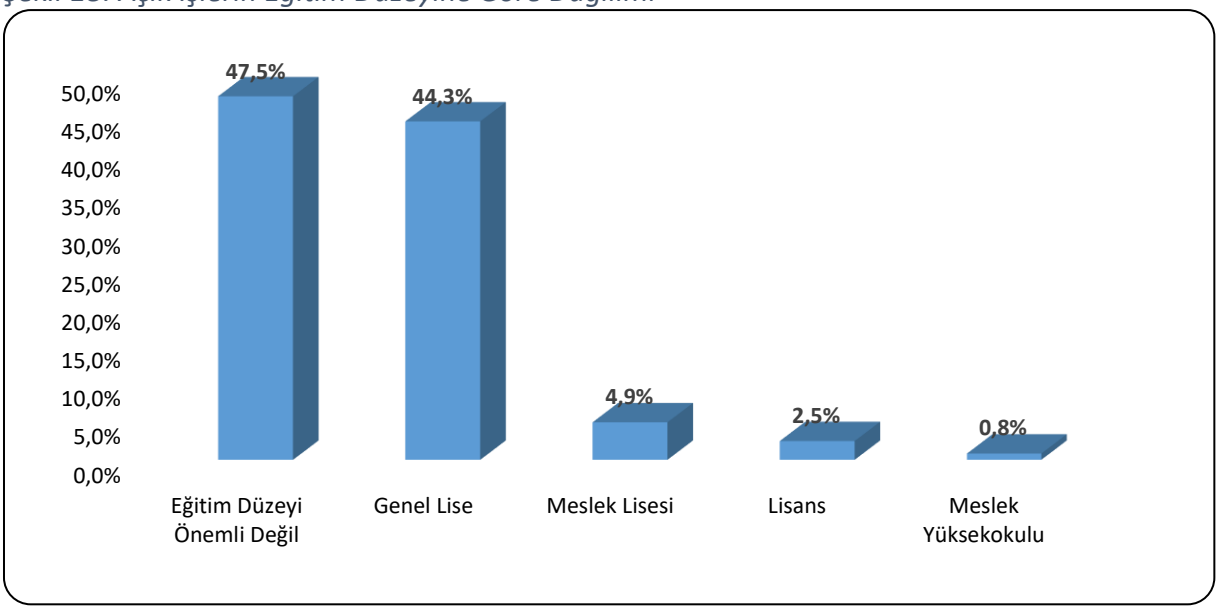

Kaynak: İPA 2019

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Gümüşhane ilindeki açık işlerin yüzde 47,5'inde işverenler eğitim düzeyinin önemli olmadığını belirtmişlerdir. Açık işlerin yüzde 44,3'ünde ise Genel Lise mezunu talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

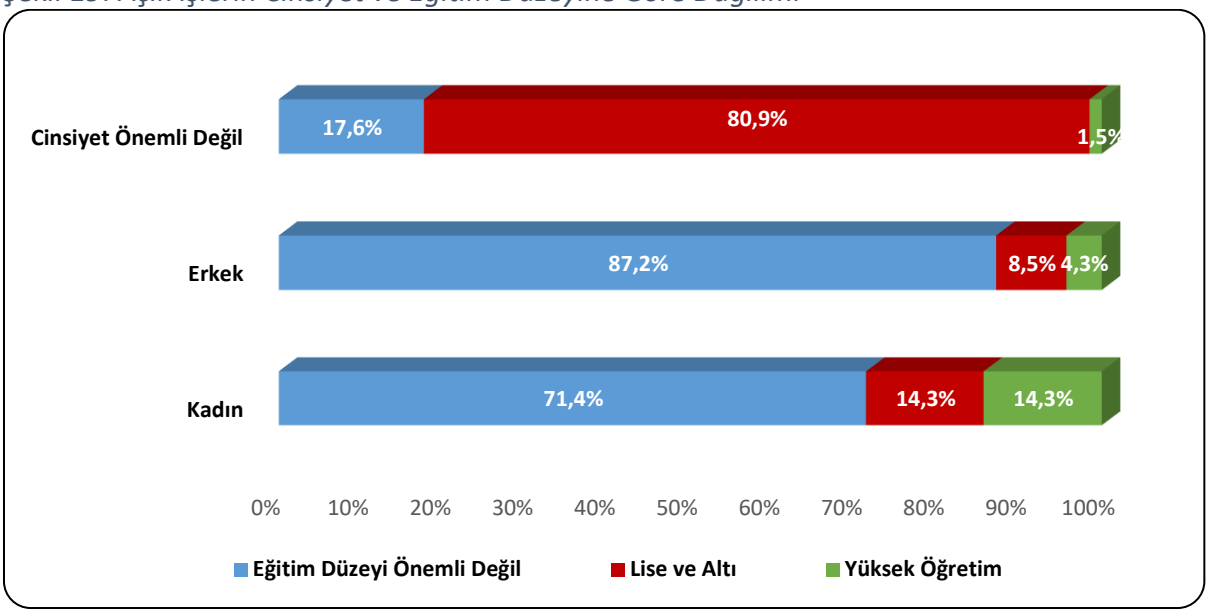

Kaynak: İPA 2019

Şekil 19'da açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 80,9 oranında lise ve altı eğitim düzeyi istenmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde yüzde 17,6 oranında eğitim düzeyinin de önemli olmadığı belirtilirken yüzde 1,5 oranında ise Yüksek öğretim eğitim düzeyi talep edilmiştir.

Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 87,2 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 71,4 oranında eğitim düzeyinin önemli olmadığı belirtilmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu

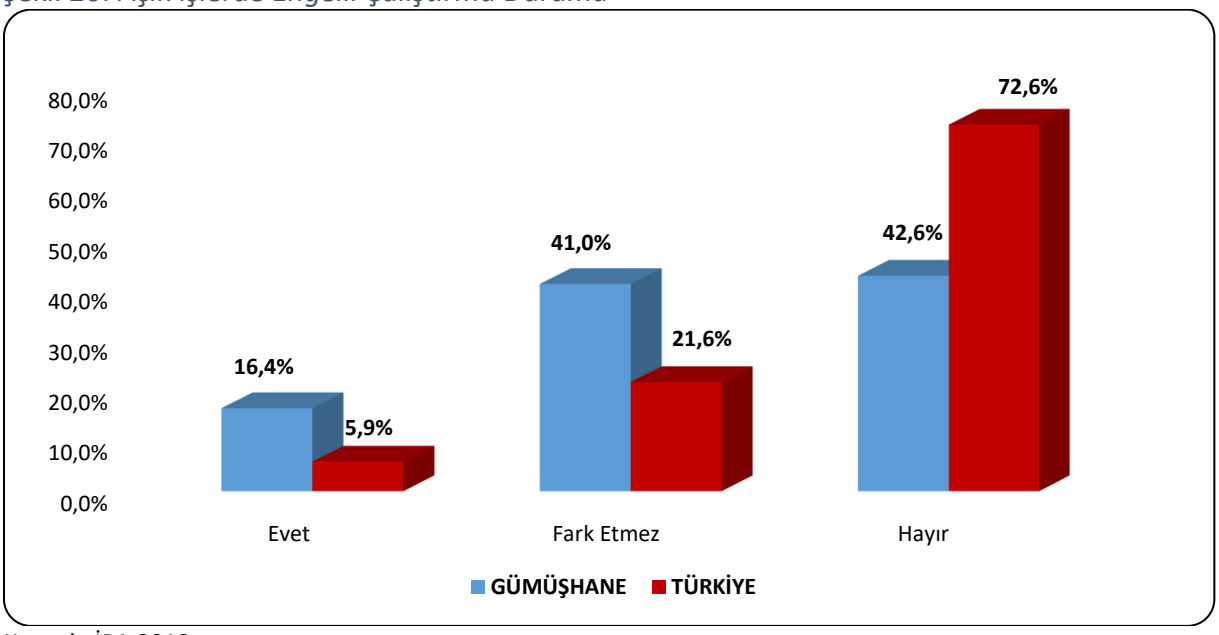

Kaynak: İPA 2019

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; İstihdam edeceğim kişi için engel durumu olup olmaması farketmez şeklinde yanıt verilen açık iş oranı yüzde 41 seviyesindedir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede araştırma dönemindeki mevcut açık işlerin yüzde 57,4'ünde engelli bireyler istihdam edilebilir.

Türkiye genelinde ise yüzde 5,9 oranında evet, yüzde 21,6 oranında farketmez denmiştir. Araştırma dönemindeki açık işlerin yüzde 5,9 için işverenler engelli tercih edebileceğini söylemiştir. Gümüşhane ilinde Türkiye geneline göre açık işler için engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha yüksek oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

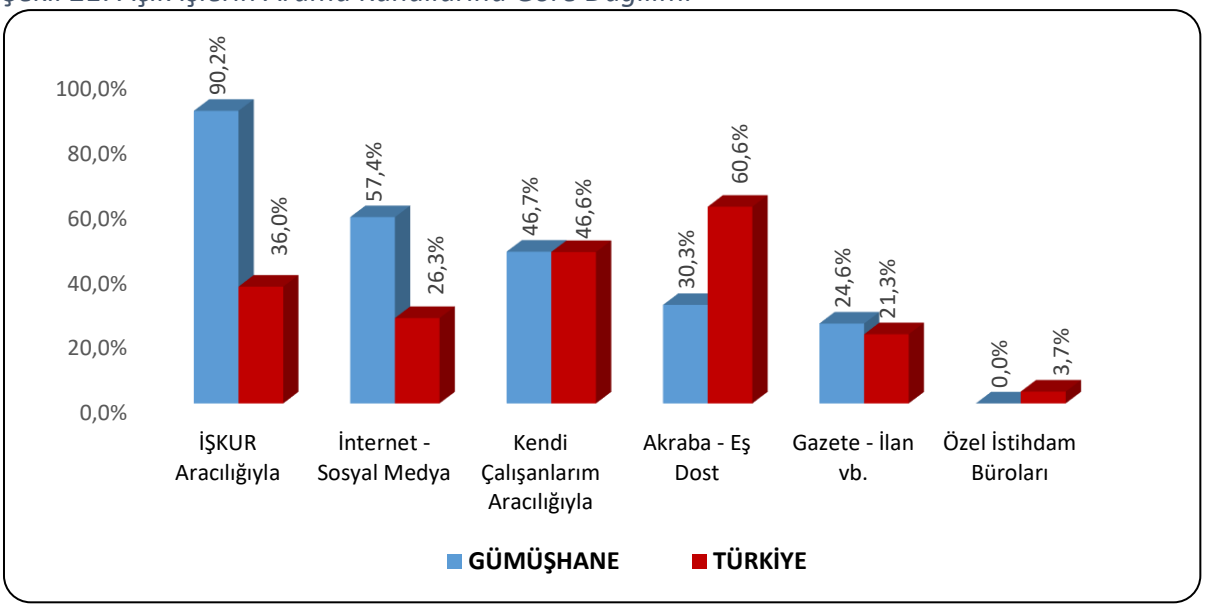

Kaynak: İPA 2019

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Gümüşhane ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Gümüşhane ilinde 10+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin yüzde 90,2 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 59 olarak gerçekleşmiştir. Gümüşhane ilinde ikinci sırada yüzde 57,4 ile İnternet-Sosyal Medya Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 46,7 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
İletişim ve İfade Yeteneği	2	4	1	1
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	3	6	2	2
Bilgisayar Kullanımı	-	7	3	3
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	-	2	4	4
Takım Çalışması	3	1	6	5
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	3	5	6
Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme	2	5	-	7
Analitik Düşünebilme	-	8	-	8
Yenilikçi Düşünce Yeteneği	-	8	-	8
Yabancı Dil	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, İletişim ve İfade yeteneği becerisi ilk sırada yer almaktadır. Kadınların tercih edildiği açık işler için ikinci sırada İletişim ve İfade yeteneği becerisidir.Kadınların tercih edildiği açık işlerde ise ilk sırada Fiziki ve Bedensel becerisi aranmaktadır. Gümüşhane ilinde, Yabancı dil becerisi araştırma dönemindeki açık işler için işverenler tarafından aranmamıştır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	52	8,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	32	2,2%
Hizmet Ve Satış Elemanları	23	3,8%
Sanatkarlar Ve İlgili İslerde Çalışanlar	11	2,6%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	5	1,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	2	0,5%
Genel Toplam	**125**	**2,5%**

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 41,8'dir. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu bulunmaktadır.

Gümüşhane ili için tespit edilen yüzde 2,5'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 8,3 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubudur. Daha sonra ise Açık iş oranı bakımından

sırasıyla Hizmet ve Satış Elemanları ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalısanlar meslek grupları gelmektedir.

Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	98,0%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	87,1%	64,5%	22,6%	77,4%	6,5%	0,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	13,6%	13,6%	22,7%	86,4%	4,5%	0,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İslerde Çalışanlar	27,3%	27,3%	45,5%	100,0%	18,2%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	80,0%	80,0%	40,0%	60,0%	40,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**30,3%**	**24,6%**	**57,4%**	**90,2%**	**46,7%**	**0,0%**

Kaynak: İPA 2019

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin tamamı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Tüm meslek gruplarına ait açık işler için İŞKUR arama kanalı olarak işverenler için ilk sırada tercih edilmiştir.

Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	3	-	-	1	-	2	-	-	-	-
Beden Işçisi (Genel)	-	1	-	3	-	-	-	2	-	1
Garson (Servis Elemanı)	2	-	-	3	-	-	-	4	-	1
Aşçı	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1
Pestil İmalat Elemanı	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Temizlik Görevlisi	-	-	-	2	-	3	-	1	-	-
Bulaşıkçı (Stevard)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Elektrik Teknikeri	2	-	-	-	-	-	3	1	-	-
Ahşap Mobilya İmalat Ustası	-	-	-	1	-	-	2	3	-	-
Satış Elemanı (Perakende)	-	1	-	3	-	2	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2019

Tablo 19'da Gümüşhane ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Garson Servis Elemanı, Aşçı ve Bulaşıkçı (Stevard) mesleklerinde aranan becerilerde ilk sırada Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe ön plana çıkmaktadır.

Temizlik Görevlisi, Elektrik Teknikeri mesleklerinde Takım Çalışması ilk sırada aranmaktadır. Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Ahşap Mobilya İmalat Ustası mesleği için ilk sırada İletişim ve İfade Yeteneği, Beden İşçisi Genel,Pestil İmalat Elemanı ve Satış Elemanı Perakende için ise ilk sırada aranan beceri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik yer almaktadır.

Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Pestil İmalat Elemanı	Beden İşçisi (Genel)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Kat Şefı (Floor Supervısıor)	Aşçı	Garson (Servis Elemanı)	Beden İşçisi (Genel)
Satış Danışmanı / Uzmanı	Temizlik Görevlisi	Bulaşıkçı (Stevard)	Garson (Servis Elemanı)
-	Elektrik Teknikeri	Satış Elemanı (Perakende)	Aşçı
-	Ahşap Mobilya İmalat Ustası	Sütlü Tatlı Ustası	Pestil İmalat Elemanı
-	Dağıtım Elemanı (Gıda-İçecek)	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Temizlik Görevlisi
-	Kimyager	-	Bulaşıkçı (Stevard)
-	Mobilya Montajcısı	-	Satış Elemanı (Perakende)
-	Elektrik Teknisyeni	-	Elektrik Teknikeri
-	Aşçı Yardımcısı	-	Ahşap Mobilya İmalat Ustası

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde en fazla açık iş olan ilk üç meslekler; Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Beden İşçisi (Genel) ve Garson (Servis Elemanı) meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları açık iş sayısı en fazla olan üç meslek ise Pestil İmalat Elemanı,Kat Şefi (Floor Supervisor) ve Satış Danışmanı/ Uzmanı meslekleridir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu üç meslek Beden İşçisi (Genel), Aşçı ve Temizlik Görevlisi meslekleri; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Garson (Servis Elemsnı) ve Bulaşıkçı (Stevard) meslekleridir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Gümüşhane ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 46 bin 642 işletmede (10+ istihdamlı) eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Gümüşhane ilinde ise 10+ istihdamlı 30 işletme temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Gümüşhane ilindeki işletmelerin yüzde 16,4'ü son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken ülke genelinde bu oran yüzde 22,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Gümüşhane ilinde eleman temininde güçlük çeken işletmeleri sektörel olarak incelediğimizde; Eğitim, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörlerinde bulunan işletmelerin son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının en fazla olduğu sektörler Bilgi ve İletişim, İmalat ile İdari ve Destek Hizmetleri Faaliyetleri sektörleridir.

İnşaat sektörü gibi Gümüşhane ilinde işletme sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının nispeten düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
Bilgi ve iletişim	51
İmalat	32
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	26
Toptan ve perakende ticaret	22
Madencilik ve taş ocakçılığı	20
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	18
İnşaat	11
Ulaştırma ve depolama	5
Diğer hizmet faaliyetleri	3
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2
Genel Toplam	**191**

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde 191 kişilik işgücü temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle Bilgi ve İletişim sektörü ön plana çıkmaktadır. Gümüşhane ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 26,9'u bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, İmalat ve İdari ve Destek Hizmetleri sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

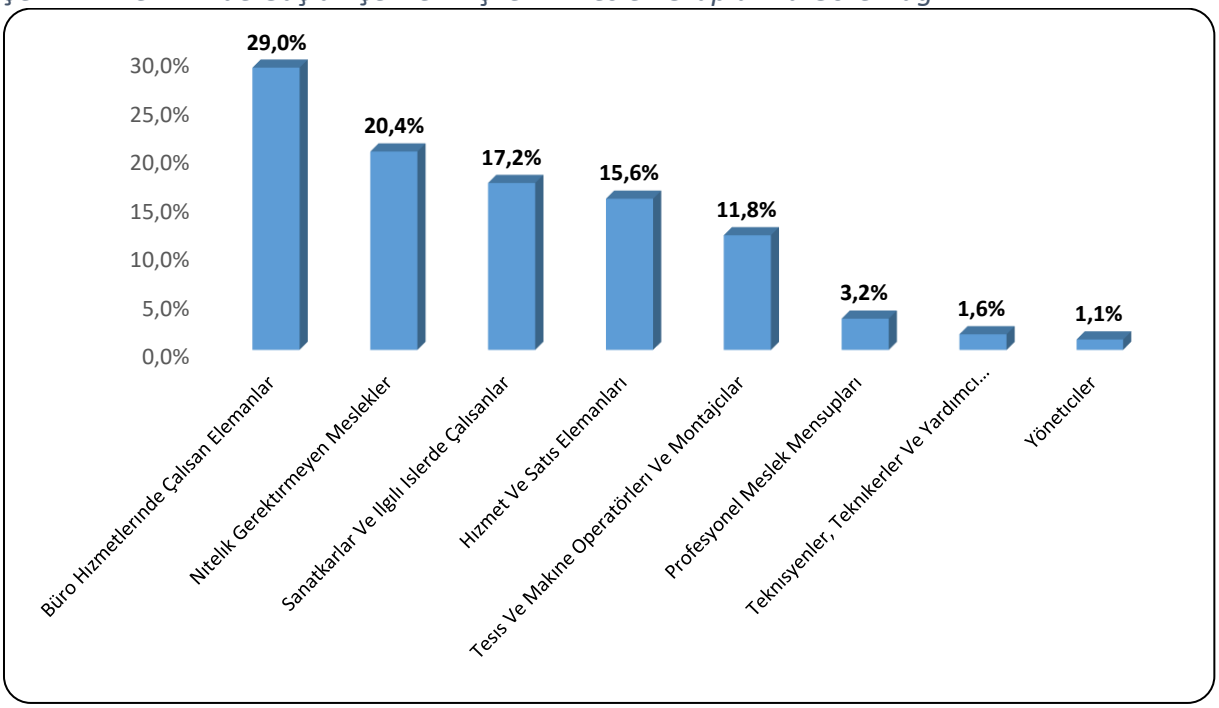

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 55 kişi ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 29'u bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde Gümüşhane iline göre farklılık göstererek Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 27,9 seviyesindedir.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	51
Pestil İmalat Elemanı	20
Madenci (Genel)	15
Paketleme İşçisi	13
Beden İşçisi (Tasıma, Yükleme-Boşaltma)	12
Garson (Servis Elemanı)	11
Satış Elemanı (Perakende)	10
Beden İşçisi (Genel)	10
Aşçı	6
Ahşap Mobilya İmalat Ustası	5
Diğer	35
Toplam	**191**

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 51 kişi ile Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 20 kişi ile Pestil İmalat Elemanı ve 15 kişi ile Madenci (Genel) meslekleri gelmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; geçtiğimiz yıl ilk sıradaki Garson (Servis Elemanı) mesleği yerini bu yıl Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleğine bırakmıştır.Pestil İmalat Elemanı mesleği ie geçtiğimiz yılda olduğu gibi bu yılda 2, sırada yeralmaktadır.

Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleğinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslek olması ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına önemli bir bilgidir.

Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

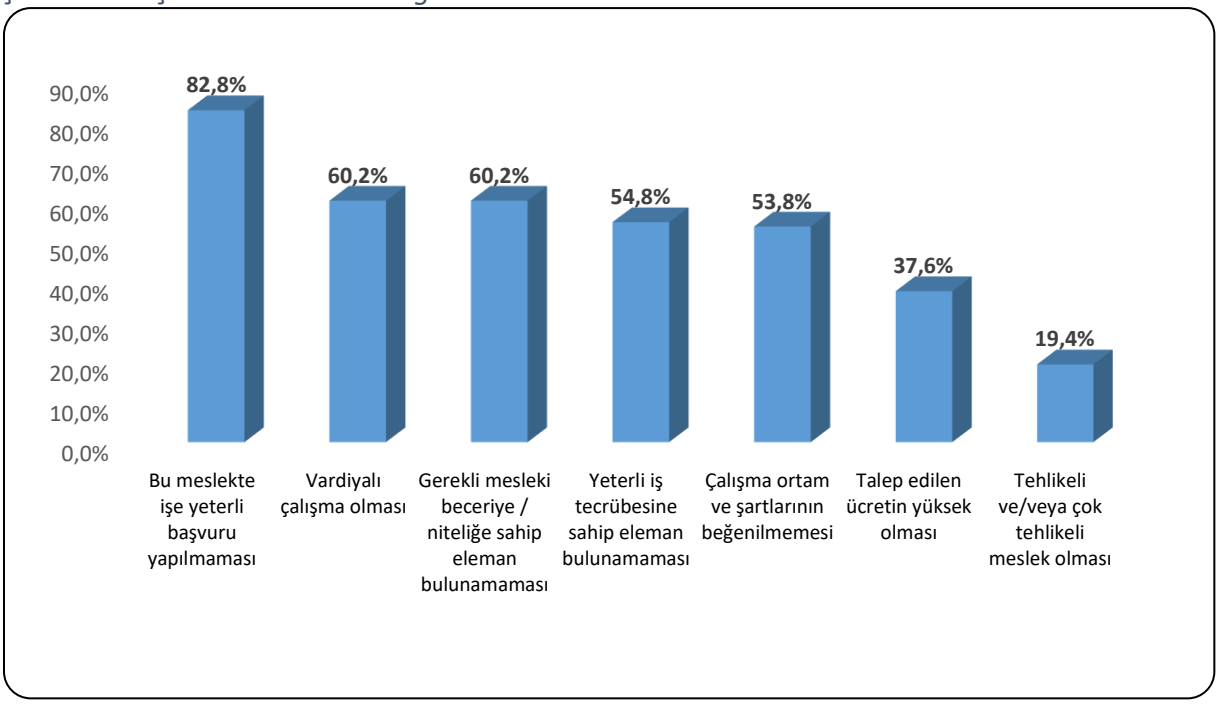

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu Meslekte Yeterli Başvuru Yapılmaması yer almaktadır. Türkiye geneli 10+ istihdamlı işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında ise ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması oalrak Gümüşhane iline göre farklılık göstermektedir.

Mesleklere göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği görülmektedir. TGÇM nedenlerinin dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Bu Meslekte Yeterli Başvuru Yapılmaması gelmektedir.

Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması	Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek olması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Pestil İmalat Elemanı	75,0%	75,0%	75,0%	50,0%	75,0%	75,0%	50,0%
Madenci (Genel)	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Paketleme İşçisi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Beden İşçisi (Tasıma, Yükleme-Boşaltma)	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Garson (Servis Elemanı)	81,8%	90,9%	72,7%	72,7%	63,6%	27,3%	0,0%
Satış Elemanı (Perakende)	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Aşçı	66,7%	100,0%	66,7%	0,0%	33,3%	0,0%	0,0%
Ahşap Mobilya İmalat Ustası	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, çoğu meslek için ilk sırada Bu Mellekte İşe Yeterli Başvuru Yapılmaması veGerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedirTehlikeli veya Çok Tehlikeli Meslek Olması seçenekleri Petil İmalat Elemanı vePaketleme İşçisi meslekleri haricinde temininde güçlük çekilme nedeni olmamıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Gümüşhane ilinde 2019 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2020 tarihi itibariyle işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 18,6'sı istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Gümüşhane ilinde işletmelerin yüzde 9'u istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,7 ve Gümüşhane ilinde ise yüzde 3,4 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
İnşaat	6,2%	6,3%	29,2%	58,3%
Toptan ve perakende ticaret	19,4%	5,6%	25,0%	50,0%
İmalat	13,1%	0,0%	13,1%	73,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5,6%	5,6%	44,4%	44,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	28,6%	71,4%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	57,1%	42,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	25,0%	75,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	25,0%	0,0%	50,0%	25,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	66,7%	33,3%
Eğitim	33,3%	0,0%	33,3%	33,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**9,0%**	**3,4%**	**30,5%**	**57,1%**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı sırasıyla Eğitim, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde en yüksek düzeydedir. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en yüksek sektörler ise İnşaat,Toptan,Perakende Ticaret ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri sektörüdür. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile Ulaştırma ve Depolama sektörlerinde yer alan işletmelerin yarısı veya yarısından fazlası fazlasıgelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Bilgi ve İletişim, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründeki işletmelerin tamamı ise istihdam değişimine ilikin fikir beyan etmemiştir.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Toptan ve perakende ticaret	46	9,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	4	8,7%
Eğitim	4	8,2%
İnşaat	45	4,9%
İmalat	26	3,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3	0,9%
Genel Toplam	**128**	**2,6%**

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 10+ istihdamlı işletmelerde 2020 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,2 artacağı beklenmekte olup Gümüşhane ilinde ise bu oran yüzde 2,6 olup ülke genelinin altında gerçekleşmiştir.

Gümüşhane ilinde en fazla net istihdam değişimi 46 kişilik artış ile Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yine yüzde 9,4 ile yine Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe beklenmektedir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Sanatkarlar Ve İlgili İslerde Çalışanlar	38	8,9%
Hizmet Ve Satış Elemanları	34	6,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	29	3,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	8	2,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	23	1,6%
Yöneticiler	1	1,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	-2	-0,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	-3	-0,7%
Genel Toplam	**128**	**2,6%**

Kaynak: İPA 2019

Büro Hizmetlerinde Çalısan Elemanlar ve Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları Meslek grupları hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 38 kişilik artış ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. Azalış beklenen meslek grupları ise Büro Hizmetlerinde Çalısan Elemanlar ve Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarıdır.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
İnşaat Ustası	Elektrik Teknisyeni
Beden İşçisi (İnşaat)	Sevkiyat Görevlisi
Satış Elemanı (Perakende)	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)
Pestil İmalat Elemanı	İnşaat Kalfası (Genel)
Is Makineleri Operatörü	
Beden İşçisi (Genel)	
Kamyon Şoförü	
Kasiyer	
Garson (Servis Elemanı)	
Reyon Görevlisi	

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, İnşaat Ustası, Beden İşçisi (İnşaat) ve Satış Elemanı (Perakende) olup, Elektrik Teknisyeni, Sevkiyat Görevlisi ve Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı) meslekleri ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır. Geçtiğimiz yıl en fazla istihdam artışı beklenen meslek olan Beden İşçisi (Genel) mesleği bu yıl yerini İnşaat Ustası mesleğine bırakmıştır. Bu veri geçtiğimiz yıla göre Gümüşhane ilinde İnşaat sektörünün öneminin arttığının bilgisini vermektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Gümüşhane ili için ilk sıradaki meslekler arasında aynı meslek bulunmamaktadır.

Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı

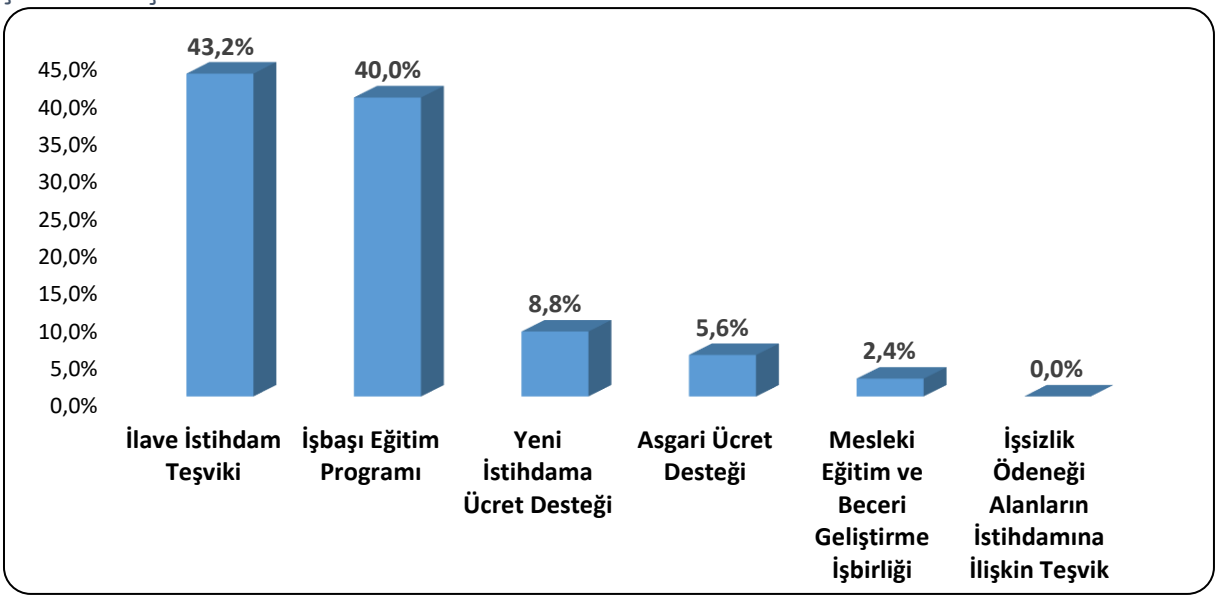

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde 10+ çalışanı olan işletmelere teşviklerin istihdama olan katkısı sorulmuştur. İşverenler, istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave stihdam Teşviki olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise İşbaşı Eğitim Programı yer almaktadır. İşverenler, İstihdama en düşük katkıyı sunan teşvikin ise İşsizlik ödeneği alanların istihdamına ilişkin teşvik olarak değerlendirmiştir.

Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 37,8'i istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği gelmektedir.

Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi

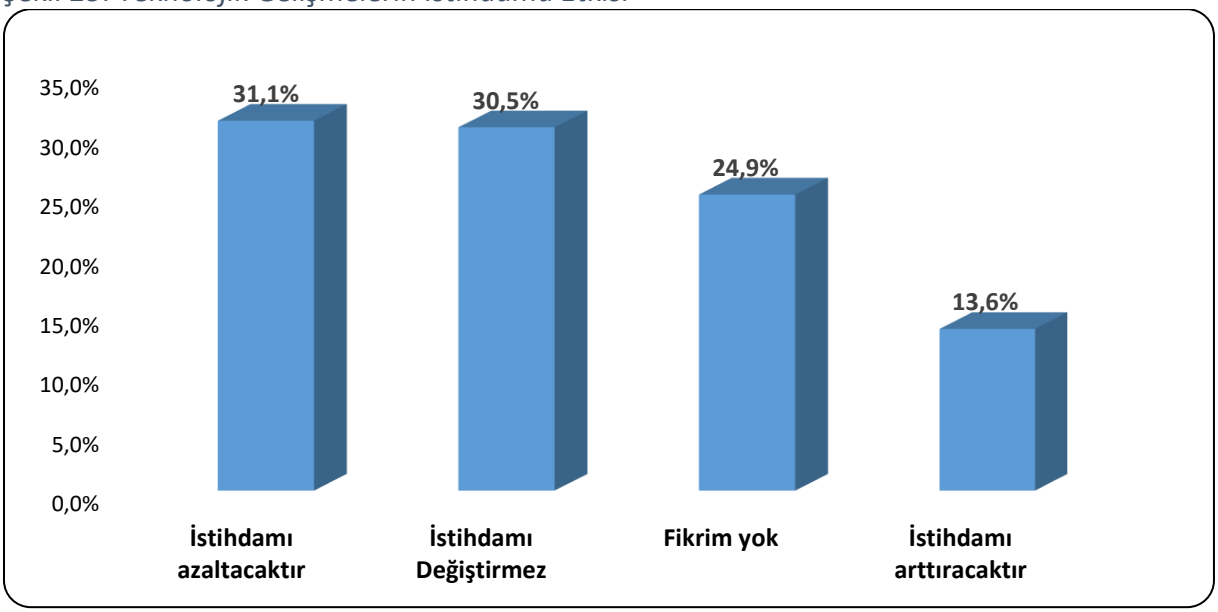

Kaynak: İPA 2019

Gümüşhane ilinde 10+ çalışanı olan işletmelerin teknolojik gelişmelerin istihdama etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 13,6' sı istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 31,1'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. İşverenlerin yüzde 30,5'i teknolojik gelişmelerin istihdamı değişmeyeceği görüşündeyken, yüzde 24,9'u ise fikir beyan etmemiştir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama etkisine ilişkin beklentiler sektörler arası farklılık göstermektedir. Gümüşhane ilinde; İmalat ile Bilgi ve İletişim sektörlerinde ise işverenlerin yarıdan fazlası teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Türkiye genelinde ise işletmelerin yüzde 31,9'u teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini, yüzde 22,9'u istihdamı arttıracağını ve yüzde 20'si ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

SONUÇ

Gümüşhane İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2019 yılında Gümüşhane ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İl genelinde 2013 yılı TÜİK verilerine göre işsizlik oranının yüzde 7,2 olduğunu görmekteyiz. TÜİK 2013 yılından günümüze il bazında değil ulusal ve bölgesel işsizlik oranı verisi yayınlamaktadır. 2018 TÜİK verilerine göre TR90 (Trabzon,Ordu,Giresun,Rize,Artvin, Gümüşhane) bölgesinde işsizlik oranı yüzde 6,2' dir.

Gümüşhane ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip olduğu görülmektedir. Gümüşhane'de mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Gümüşhane ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 83'ü erkeklerden, sadece yüzde 17'si kadınlardan oluşmaktadır. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör Bilgi ve İletişim sektörüdür. Sektörler kendi içinde değerlendirildiğinde ise kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör Eğitim sektörüdür. Kadın çalışan oranı diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olan sektörler Eğitim,Bilgi ve İletişim, Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri gibi genellikle belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işletmelerdir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Gümüşhane ilinde belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların istihdam edilme şansının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadınların işgücüne katılımı artmalı ve kadın istihdamı teşvik edilmelidir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Gümüşhane ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2018 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 29 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 490 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2011 yılına göre bir artış söz konusudur. Buna rağmen kursiyer sayısındaki artış sınırlı olmuştur. Bunun nedeni yıllar içerisinde işbaşı eğitim programının daha fazla tercih edilmesidir. İŞKUR tarafından açılan kurs ve işbaşı eğitim programlarının yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin arttığı söylenebilir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları, mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte İŞKUR'un aracı rol alması amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle istatistikler incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Gümüşhane ilinde 10+ istihdamlı işletmelerde çalışan sayılarına göre istihdamda öncü sektörler Madencilik ve Taş Ocakçılığı, İnşaat, İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ile Bilgi ve İletişim sektörleridir.

Gümüşhane ili İşgücü Piyasası Araştırması döneminde 181 işletmede 125 açık iş tespit edilmiştir. Gümüşhane ilinde Bilgi ve İletişim sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 125 kişilik açık işin yüzde 40'ına tekabül eden 51 kişilik kısmı, bu sektördeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İnşaat ve İmalat sektörleridir.

Gümüşhane ilinde araştırma kapsamına giren 10+ istihdamlı işletmelerin yüzde 9,6'sında açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 15,6 olarak gerçekleşmiştir.

Gümüşhane ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla sayıda açık işin Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 41,6'dır.

Açık işlerin yüzde 47,5'inin; işverenlerin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "eğitim düzeyi önemli değil" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok iletişim ve ifade yeteneği, ikna Kabiliyeti ve pazarlama gücü istemesi etkendir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Bu meslekte işe başvuru yapılmaması ve Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, nedenlerinden kaynaklandığını öncelikli olarak belirtmişlerdir. Son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Bu meslekte işe başvuru yapılmaması ve Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen "işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,6'sı istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Gümüşhane ilinde işletmelerin yüzde 9'u istihdamın artacağını öngörmüştür. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,7 ve Gümüşhane ilinde ise yüzde 3,4 olarak gerçekleşmiştir.

Gümüşhane ilindeki işverenlerin yüzde 43,2'si istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave stihdam Teşviki olduğunu beyan etmişlerdir. Türkiye de Gümüşhane ilinde olduğu gibi işverenlerin yüzde 37,8'i istihdama en çok katkı sunan teşvik olarak İlave İstihdam desteğini belirtmişlerdir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama olası etkilerine işverenlere sorduğumuzda, sektörler arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Gümüşhane ilinde; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe işverenlerin yarıdan fazlası teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün

değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2019 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması(İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik maksadı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş- yerlerine 4.409 TL (dörtbindörtyüzdokuz Türk Lirası) İdari Para Cezası uygulanır.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. **İkinci maddeye aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

İşyerinin Yasal Unvanı :.....

E-Posta Adresi :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe : .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
1.5. İşyerinizde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel var mı?		

2) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 3'e geçiniz, Hayır ise, soru 4'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

3) Yatırımla İlgili Bilgiler

3.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( )
Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( )
Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( )
İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

3.2.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) …….
(artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

3.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) ……
(azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

4) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız.

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

5) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 5.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 6.Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	**Toplam Açık İş Sayısı**	**Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi** Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	**Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz?** Kadın. 2. Erkek. Cinsiyet önemli değil.	**Açık Pozisyonunuzda Engelli Çalıştırmak İster misiniz?** 1. Evet. 2. Hayır. 3. Fark etmez.	**Talep Edilen Bilgi ve Beceriler *** Bilgisayar kullanımı Analitik Düşünebilme İletişim ve ifade yeteneği İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 6. Takım çalışması. 7. Yabancı Dil Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe Yenilikçi düşünce yeteneği. 0. Fiziki ve			**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? **** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR. 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla. 6. Özel İstihdam Büroları.		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2020 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	7.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	7. soruya geçiniz.

6.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	7.1'e geçiniz.
	Hayır →	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra **(**30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet ( ) 8.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 9.Soruya geçiniz.

8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması. 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması. 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması. 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi. 5. Talep edilen ücretin yüksek olması. 6. Vardiyalı çalışma olması. 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması.						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde teknolojik gelişmelerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. ( ) İstihdamı azaltacaktır. ( ) İstihdamı Değiştirmez. ( ) Fikrim yok. ( )

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

……...
……...

11) Genç (15-29 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik Beceri. ( )
Teorik Bilgi. ( )
Diploma/sertifika. ( )
İş Deneyimi. ( )
Referans. ( )

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 13. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programları. ( )
Çalışanların Mesleki Eğitimi. ( )
Mesleki Eğitim Kursu. ( )
Kısa Çalışma Ödeneği. ( )
Danışmanlık ve Yönlendirme. ( )
Teşvikler. ( )
(15. Soruya Geçiniz)

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil. ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ( )
Daha önce aldığım hizmetlerden memnun kalmadım. ( )
İŞKUR Hizmet birimi çok uzak. ( )

15) İŞKUR'un sizi en çok hangi alanlarda desteklemesini istersiniz? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

İşe Uygun Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği. ( )
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi. ( )

16) Son 3 yılda İstihdam Seferberlikleri kapsamında sunulan Hizmetlerden haberdar mısınız?

Evet ☐ (17. Soruya Geçiniz) ☐ Hayır (18. Soruya Geçiniz)

17) Sizce sunulan teşviklerden hangisinin İstihdama katkısı en yüksek düzeyde olmuştur?

Yeni İstihdama Ücret Desteği. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik. ( )
İlave İstihdam Teşviki. ( )
Asgari Ücret Desteği. ( )
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği. ( )

18) İşyerinizde, çalışma iznine tabi olarak, Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Iraklı, Afgan vb.) işgücü istihdam etmek ister misiniz?

Evet ☐ ☐ Hayır

19) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapıyor musunuz?

Evet ☐ (Form tamamlanmıştır.) ☐ Hayır (20. Soruya Geçiniz)

20) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapmamanızın nedeni nedir? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği. ( )
Finansman yetersizliği. ( )
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması. ( )
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması. ( )
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması. ( )

2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.